

HLAS NÁRODA

„Vy reprezentujete ve svobodném světě vlast.

Vlast potřebuje lásku a pomoc.

Bud'te svorní!

Jen svorným Bůh požehnává.”

JOSEF KARDINÁL BERAN,
arcibiskup pražský.

(VOICE OF THE NATION)

Tel.: (312) 762-2044

Udržení českého vědomí, řeči a novin v Americe žádá osobní oběti a nadšené spolupráce každého z nás.

Cena: 75 centů

Return Postage guaranteed, Chicago, Ill. 60623

Roč. (Vol.) XIII. — Číslo (No.) 16.

Saturday April 16, 1988 (Sobota 16. 4. 1988)

**PŘED 640 LETY ZALOŽIL KAREL IV.
PRAŽSKOU UNIVERSITU
(1348 — 7. dubna — 1988)**

Dne 7. dubna roku 1348 byla založena Karlem IV. česká universita. - O vzniku vysokého učení pražského, zřízení jeho a prvých osudech vypravuje V. V. Tomek v „Dějepisě města Prahy“:

Hned za prvních počátků panování Karla IV. dosáhlo školství pražské dovršení svého založením obecného učení od něho. Karel, chopiv se v příznivějších okolnostech než někdy slavný děd jeho Václav II. myšlenky, aby Čechům zjednal ústav tohoto druhu dle příkladu zemí vlašských, vyžádal si již v prvním roce svého kralování povolení papeže Klimenta VI. (1347, 26. ledna), aby smělo býti v Praze učení všech dovolených fakult, se všemi právy, kterými jiná obecná učení byla opatřena od moci církevní, tak aby jmenovitě mistři v učení tomto povýšení za takové ve všech zemích křesťanských a ve všech jiných obecných učeních uznávání byli; při čemž papež hned zároveň ustanovil, aby vždy arcibiskup Pražský byl nejvyšším představeným neboli kancléřem učení. Po tomto prvním důležitém kroku protáhlo se uskutečnění záměru Karlova poněkud pro delší nepřítomnost jeho v zemi. Po navrácení svém však vyžádal sobě hned na prvním sněmě r. 1348 svolení stavů zemských k zamyšlenému založení, a následkem toho vydal dne 7. dubna zakládací listinu svého obecného učení.

Karel VI. vyslovil v ní úmysl svůj, aby obecné učení Pražské sloužilo předně Čechům za ústav k nabytí známosti ve všech vědách, aby napotom nemusili hledati jich ve vzdálených zemích, však za druhé také, aby naopak z cizích zemí přicházeli

do Čech, kdož byli žádostivi vyššího vzdělání. Protož sliboval nadati učení toto znamenitými statky a důchody a propůjčiti jemu všeliké svobody, kterých užívala nejproslulejší dvě obecná učení v křesťanstvě, Pařížské i Bononské. Se zřetelem k účastníkům budoucího učení z krajin říše německé stvrdil listinu tuto r. 1349 majestátem daným v Isenachu dne 14. ledna z moci své také jako král německý, a zabezpečil je přísným zákonem říšským, aby se jim na cestách k učení Pražskému nedálo od nikoho žádného příkoří.

Již r. 1348 povolal Karel rozličné na slovo vzaté učence z jiných zemí, kteří hned tehdy počali čísti ve všech fakultách, takže učení vzalo také téhož roku skutečný začátek. Král vykázal ustanoveným profesorům štědré roční platy, které jim za prvního času byly vypláceny přímo z komory královské; záhy však pečoval o zjednání prostředků, aby dle zaslíbení svého odměny tyto jim pojistil stálým nadáním. K tomu cíli uložil r. 1352, dorozuměv se s arcibiskupem Arnoštem, mimořádnou sbírku neboli kontribuci na vyšší duchovenstvo, totiž na všechny kollegiální kostely a na kláštery všelikých řádů v celém království Českém. Ze znamenité pak sumy peněz, která tím způsobem byla sebrána, koupil arcibiskup Arnošt jakožto kancléř r. 1357 první zemské statky pro obecné určení od zemanů Epika z Hrádku blíž Oustě za Litoměřici. Čtení svá mívali mistři tehdy větším dílem v domech soukromých, theologové v kostelích nebo v

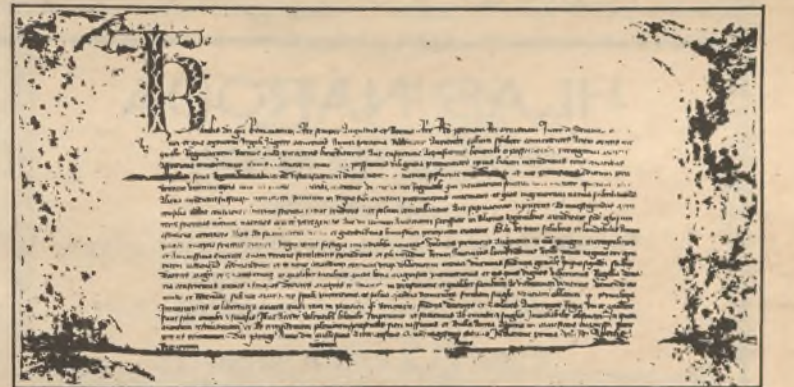
klášterích, ke kterým příslušeli.

Základem všech svobod, z nichž se těšilo obojí učení Pařížské a Bononské, postavené Pražskému za příklad, jakož i jiná obecná učení v západních zemích, bylo, že účastníci jich činili sbor samosprávný, který pod ochranou nejvyšší moci církevní i světské spravoval samostatně netoliko své záležitosti vlastně školské, nýbrž byl vyňat také z moci obyčejných soudů, jak světských tak duchovních a řídil se jen svými zvláštními představenými ze svého prostředka. V právo toto nastoupili členové učení Pražského hned v prvních počátcích jeho, číníce mezi sebou obec neb universitu, která se spravovala rektorem voleným pokaždé na rok, ač měla na ten čas jen jakýsi řád prozatímní. Rozdíly, které byly v řadách obou učení vzorných, Pařížského a Bononského, byly příčinou, pro kterou se nemohlo hned docílit zřízení konečného, ježto se mínění a snahy příslušníků dle jednoho a druhého vzoru od sebe rozcházely. Nejpodstatnější rozdíly byly, že v Paříži jen mistři byli řídicími členy university, v Bononii zase jen studenti; v Paříži pak měli přední vážnost theologové, v Bononii právníci, vedle kterých byli sobě příslušníci druhých tří fakult, prvotně pod jich vládou stojící, teprve před nedávným časem a po mnohých překážkách zřídili universitu zvláštní pro sebe. Rozdílům o to mezi právníky a jinými mistry a studenty v Praze uložen jest konec teprve po dvanácti letech výrokem arcibiskupa Arnošta, kancléře (r. 1360), kterým ustanoveno, aby v učení Pražském byla jen jedna obec neb universita a jeden rektor; však když by za rektora byl zvolen někdo z jiné fakulty než právnické, aby měli právníci k řízení svých věcí ze svého prostředka místorektora; naopak, když byl rektor jurista, aby měly druhé fakulty místorektora ze sebe. Za členy university jsou uznáni mistři a studenti bez rozdílu. Na tom

Pečeť Karla IV.

Z Boží milosti císař římský a král český Karel - Carolus.

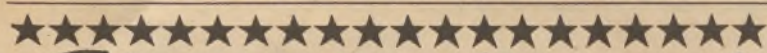
Zakládací listina Karlovy university v Praze z r. 1348.

pak základě měla býti složena statuta od několika osob k tomu zvolených v dorozumění s kancléřem, jakož se nepochybně hned potom stalo.

Dle řádu na těchto statutech se zakládacího dělila se universita neb obec učení Pražského na čtyři národy, český, polský, bavorský a saský. Každý národ volil ze sebe dva prokurátory, kterýchžto osm činilo radu university. V jejím čele stál předseda a správce celé university, rektor, volený pokaždé na půl leta, totiž o sv. Havle, a o sv. Jiří. Volení jeho stávalo se tím způsobem, že každý národ zvolil

jednoho voliče ze sebe, prvotní tito voliči zvolili sedm osob z celé university a tyto zase pět jiných; konečně pak těch pět bezprostředních zvolilo rektora samého. Rektor mohl býti mistr nebo student; toliko musil býti aspoň pětadvacet let star a musil býti duchovním (aspoň některého nižšího svěcení), však nesměl býti řeholníkem. Jemu náleželo řízení všech záležitostí university vůbec, zejména pak správa jmění a důchodů a výkonávání moci soudní nad členy university v jakýchkoli rozpřích, 'bud' o jmění neb o viny. Na

(Pokračování na str. 12)

Sloupek informací

**O plných chrámech věřících v Moskvě
při letošních pravoslavných velikonicích,
o obavách křesťanů z budoucnosti v Hongkongu
až se jejich rodná krajina vrátí
v roce 1997 pod správu Rudé Číny,
a o podobných obavách obyvatel ostrova Macao
i Dalaj Lamy z Tibetu,
který dnes žije v sousední Indii.**

Byla to opravdu Gorbačovova „glasnost“, která se v jeho postoji k náboženství projevila poprvé při letošních velikonočních obřadech v Moskvě?

Ruská pravoslavná církev slavila i letos - jako vždycky - velikonoce podle juliánského kalendáře o týden později než ostatní křesťanský svět, to je teprve minulou neděli 10. dubna. Západní návštěvníci Moskvy byli překvapeni nezvykle velkou účastí lidí na velikonočních bohoslužbách v oficiálně povolených moskevských kostelích. Bylo to spontánní anebo jen z propagačních důvodů nakomandováno? Nic se neví o tom, jak tomu bylo mimo Moskvu. Patriarcha Pimen, hlava ruské pravoslavné církve, sloužil v katedrále Zjevení Páně slavnou půlnoční mši, při které byla v katedrále hlava na hlavě. Sami moskevští občané říkali, že nikdy dosud neviděli tolik lidí v kostele. Také překvapila účast četných mladých lidí v kostelích

a jejich zřejmě živý zájem o velikonoční obřady; k tomu se tito mladí lidé letos v kostele chovali velmi slušně, byli soustředěni a obřady nerušili jako to činili v minulých letech - zřejmě na rozkaz Svazu komunistické mládeže Komsomol. Policie byla u kostelů sice přítomná, avšak držela se stranou, sotva byla viditelná; pouze diskretně pečovala o „dobrý chod“ věcí. Ještě více překvapilo, že vládní televize - poprvé v dějinách SSSR! - vysílala části obřadů z katedrály a podávala k nim navíc sympatický komentář. Například bylo řečeno, že Sovětský svaz je „jedním velkým národem“, sestávajícím z mnoha národností, kde spolu žijí v míru a shodě ateisté i věřící lidé různých náboženství. Obě tyto skupiny jsou najednou považovány za sobě rovné, zatímco od bolševické revoluce v r. 1917, všichni věřící byli v SSSR snižováni a bylo na ně hleděno svrchu jako na zabeďněnce, zpátečníky a politovány

hodné lidi. Na televizní obrazovce bylo vidět, jak lidé kráčeli v procesí a zpívali velikonoční písně, jakmile patriarcha zaintonoval: „Kristus vstal opravdu z mrtvých“. Patriarcha Pimen pak přečetl své velikonoční poselství všemu věřícímu lidu, ve kterém vyzdvihl kladný vliv pravoslavné církve v dějinách na ruskou kulturu, na rodinný život a na lidovou mravnost. Řekl, že v dějinách ruské církve žilo mnoho svatých, a vyzval věřící, aby následovali jejich příkladu a usilovali všestranně „o mír ve světě“. Ku podivu - nenalezl nic jiného, v čem tito ruští svatí by mohli být dnešním sovětským občanům vzorem než v tom úsilí o světový mír!

Pozorovatelé si položili otázku, jak vysvětlit tuto náhlou změnu v postoji sovětských komunistických autorit vůči význačnému náboženskému projevu o letošních velikonicích, a našli dva důvody:

1) Letos v červnu se budou konat oslavy tisícého výročí příchodu křesťanství do Kijeva v Ukrajině, kterou Rusové ztotožňují s celou „svatou Rusí“. Proto - v rámci „glasnosti“ sdělovací prostředky už připravují sovětskou veřejnost na tuto událost, které se zúčastní také cizí náboženské a politické osobnosti ze Západu i odjinud. 2) Hlavním důvodem však je asi Gorbačovův plán získat důvěru západních průmyslových a demokratických zemí pro výhodný obchod. Za každou cenu chce ve světě vzbudit dojem, že nastává nová éra oblevy mezi Západem a Východem, protože oficiálně bezbožecký komunistický SSSR je už dnes natolik silný, že si může dovolit i změnu svého postoje k náboženství a postupně zrušit a odstranit staré zábrany vůči náboženským praktikám, zavedeným za Stalinovy doby.

□

Křesťané v Hongkongu hledí do budoucna s pocíty nejistoty

V britské kolonii Hongkongu, která má 30. června 1997 přejít pod svrchovanost komunistického Peking, je z 5,6 milionu obyvatel jen asi 5 % katolíků a 20 % všech křesťanů dohromady. Ačkoliv katolíků tam je jen malá menšina, vliv katolické církve v Hongkongu daleko převyšuje naprosto menšinový počet jejich členů. Důvodem toho jsou školy a sociální služby. Do tamních 29 katolických obecných a vyšších škol chodí celá čtvrtina hongkongských studentů, z nichž jen malá část jsou katolíci. Církev tam zároveň spravuje 6 nemocnic, 10 klinik, 16 sociálních institucí, 18 denních opat-

roven, 4 starobince pro přestárlé a poskytuje mnohé jiné sociální služby. Pastoračně pečuje katolická církev mimo jiné o četné katolické obchodníky, podnikatele, finančníky a jejich rodiny, kteří přišli ze Západu. Farní kostel sv. Josefa stojí uprostřed města, přes ulici od US konsulátu; na nedělních bohoslužbách se tam scházejí Američané, Evropané i místní čínští katolíci, většinou ze středních sociálních vrstev. Katolíci studenti na Universitě Hongkongu se účastní mše svaté v kapli, zasvěcené „Panně Marii - Stolicí Moudrosti“ v Riccioho universitní dvoraně, nazvané po prvním italském Otci jezuitovi, který dospěl se svým bratrem v 16. st. do Peking. Jmenuje se Matteo Ricci a překvapil tehdy čínský mandarínský dvůr svou velkou učeností a znalostí přírodních věd, zejména astronomie. (Tito dva italsí bratři jezuité Ricci dokázali ve své době i jinak svou zdravou inteligencí ve službách hlásání Pravdy Páně z Kristova evangelia, protože - po vzoru samotného sv. Pavla, který byl jako křesťan u Řeků - Řekem a u Římanů Římanem, a jako naši svatí slovanští věrozvěstové svatí Cyril s Metodějem, rodem Řekové chtěli být našim předkům Slovany, italsí bratři Riccové chtěli nabídnout Číňanům křesťanství v „čínském kabátě“. Křesťanskou nauku evangelia chtěli Číňanům „naštepovat“ na jejich tradiční konfucianistické myšlení, jejich pagody chtěli „pokřtít“ na křesťanské chrámy - jako to udělala církev v Římě s pohanskou bazilikou - namísto aby stavěli křesťanské kostely v tehdejší evropské slohu, naprosto Číně cizím a na místo černé sutany se v Číně oba Riccové oblékali do oranžového hávu buddhistických mnichů. To vše se tehdy samozřejmě renesančnímu Římu nelíbilo, papežská kurie to vše prozíravým Ricciům zakázala, čínští mandarini je pak ze země vypověděli, křesťany pronásledovali, a katolíci misionáři se pak mohli do Číny vrátit až teprve více než po dvou stoletích. Zajímavé přitom ovšem je, že už sv. Pavel píše o tom, že když se chtěl „rozjet“ hlásat Kristovo evangelium směrem k Číně, dostal „vnuknutí“, aby tam nejezdil, ale obrátil se na západ. - Jakoby mu Duch sv. říkal: Tam je to prozatím O.K., tam drží společnost dohromady rodina, tam to dosud není pro křesťanství zralé, jdi na západ, tam čekají na Kristovo evangelium barbari, z nichž budou evropské národy, a ti se jednou o Čínu postarají.)

Dnes mají v Hongkongu dva italsí kněží svou farní kapli na čínské rybářské lodi „sampan“ v přístavě Mongkok; starají se o duchovní potřeby čínských žen, pocházejících z čínské pevniny, vdaných za muže v Hongkongu, kterým však není dodnes dovolen přístup na souš. Také pečují o čínské katolické rybáře, kterým rovněž není vstup do britské kolonie dovolen. Četnou skupinu katolických křesťanek v Hongkongu tvoří asi 40,000 Filipinek, které doma ve své zemi nemohou nalézt obživu, a proto přicházejí do Hongkongu za prací; jsou zaměstnány jako služky v domácnostech i v podnicích, jako kuchařky v restauracích, jako číšnice či tanečnice v hotelích či v nočních klubech.

□

A co ostrov Macao?

I nedaleká malá portugalská kolonie Macao, kde ze 450,000 obyvatel je také jen pouze asi pět procent katolíků, se má stát součástí Rudé Číny, a to o dva roky později než Hongkong. Velkou otázkou pro katolíky v Hongkongu i v Macao je, zda pod čínským komunistickým režimem jim bude dovoleno dále volně žít jako dosud. John Chen, rektor tamní koleje „Lingnan“ a místopředseda katolického školního výboru diecéze Hongkong, k tomu poznamenal: „Jiná věc je mít dovoleno žít podle náboženství v soukromí, a jiná věc je mít dovoleno vést školy, nemocnice a šířit svou víru pomocí těchto ústavů, tisku, knih a všech dnešních medií. Čínská ústava zaručuje sice náboženskou svobodu jako sovětská či československá, avšak chápe ji v jiném, mnohem užším smyslu než katolická církev. Podle čínsko - britského prohlášení z roku 1984 Hongkong pod správou Peking se má těšit „vysokému stupni samosprávy“ a v ekonomii si může podržet svůj kapitalistický systém přinejmenším dalších 50 let. Církev doufá, že v tomto zřízení - „jedné země - dvou systémů“ - jí také bude dovoleno dále žít stejným způsobem jako jí to je dovoleno pod britskou svrchovaností. Přesto však hon-

(Pokračování na str. 11)

HLAS NÁRODA

(VOICE OF THE NATION)

(USPS 291-62000)

Týdeník, věnovaný zájmům amerických Čechů, čs. exilu
a potřebám našich drahých doma
BOHU, CÍRKVI, NÁRODU

VYDÁVÁ KAŽDOU SOBOTU:
„VELEHRAD“, ČESKOAMERICKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO
PUBLISHED EVERY SATURDAY BY:
CZECH-AMERICAN HERITAGE CENTER, INC.
2657-59 S. LAWDALE AVE. CHICAGO IL. 60623
Telefon: 762-2044

EDITOR - ŘÍDÍ: Father VOJTĚCH VIT, O.S.B.
s redakčním kruhem

POSTMASTER: Send address changes to:
HLAS NÁRODA, 2657-59 S. Lawndale Ave. Chicago, Il. 60623

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, IL.

Subscription prices: Roční předplatné:

BY MAIL: In US per year \$30

To Canada per year US \$33

Overseas per year \$35

BY AIR MAIL: \$30 + AIR STAMPS

Právní poradce a zástupce: Henry T. SYNEK

111 West Washington Str. Suite 1360, Chicago, Ill. 60602
(312) 263-6060

Redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit,
aniž by tím byl změněn jejich původní obsah.

FOR SALE

3 bedroom ranch in Naperville, backs up to forest preserve, 5 years old;

\$94,500. Call

Renata SLIVA

Realty Associates, Ltd.

Home: (312) 369 - 4720

Office: (312) 369 - 5590

„Bratříčku, zavírej vrátka”

Jediný koncert Karla Kryla v Chicagu.

Po koncertě k tanci i poslechu hraje Michal Pleska.

Letošního 21. srpna budeme vzpomínat, že uplynulo již dvacet let od jedné z nejsmutnějších a dosud živě bolestivě historické tragedie našeho národa. Při vzpomínce na obsazení Československa ruskou armádou vyvstane nám zřejmě v mysli píseň básníka, zpěváka a mnohostranného umělce Karla Kryla „Bratříčku zavírej vrátka”.

Vyzpíval v ní svůj a nás všech žal nad touto osudovou událostí našich národních dějin. Píseň „Bratříčku zavírej vrátka” stala se výrazem rozbolestněných a zraněných srdcí národa a zůstala kulturním odkazem dalším generacím. Radí se k nezapomenutelným, nehynoucím vlasteneckým písním starších dob, jež z pokolení na pokolení zůstávají strážným duchovním pokladem našeho národa.

Po srpnových událostech roku 1968 odešel Karel Kryl do Západního Německa. Od té doby své písničky po vlnách radia Svobodné Evropy (jejímž je nejoblíbenějším hlasatelem)

vysílá do naší rodné země.

Za dvacet let života v exilu vydal nově desky, knížky a písničky. V nich s vtipem, sarkasmem a často s vážnou usebraností se zamýšlí nad osudem a situací našeho domova, který jeho srdci zůstal tak blízký - a nad problematikou dnešního světa, v němž člověk k člověku má často velmi daleko, takže se někdy zdá, že láska se z něj vytváří.

Oplat' me Karlu Krylovi lásku k naší rodné vlasti, o níž nám svými písněmi zpívá a pochopení a porozumění pro nás bloudící cizinou, i když tato se stala již mnohým novým, pozhnaným domovem - láskou. Četné telefonáty i dopisy, které dostává od mladých lidí z domova, kteří mnohdy pro nahrávání a rozšiřování jeho písní jsou pronásledováni, mu ji dokazují - dokažme mu ji i my ve svobodném světě svou přítomností na jeho koncertě. Přijďte tedy co v nejhodnější počtu si vyslechnout jeho jediný koncert v chicagské oblasti, který pořádá Klub Domov z NSČK v neděli 1. května t.r. přesně ve 2:30 P.M. v chicagském Velehradu (2657-59 So. Lawndale Ave.)

Koncert je spojen s rozloučením s první budovou našeho Česko - amerického kulturního střediska, které se

stěhuje do Cicera.

Po koncertu následuje přátelská veselice, při které k tanci a poslechu bude vyhrávat mladý, nadaný náš hudebník Michal Pleska. Přijďte si ho poslechnout a seznámit se s jeho uměním.

Před koncertem od 12 hodin v poledne se budou podávat chutné, domácí občedy a začne se čepovat u plně zásobeného baru.

Příhodně parkování na hlídaném parkovišti obchodu Edmar na Lawndale Ave., naproti budově Velehradu. Vchod do sálu z 27. ulice.

Prodej lístků u F. Pancnera v Berwynu, v redakci Hlasu národa v úředních hodinách od 12 hod. v poledne do 8:00 P.M. (2657-59 So. Lawndale Ave., telefonní číslo: 762 - 2044) a u členů Klubu Domov.

Dar za lístky v předprodeji \$9.00, u pokladny v den koncertu \$10.00.

Těšíme se, že se s Vámi se všemi v neděli 1. května ve Velehradě setkáme.

Za Klub Domov
Otec Vojtěch Vít, O.S.B.
duchovní rádce
Ludvík Pospíchal,
předseda
Františka Uhlířová,
tajemnice
Anna Ryšavá, pokladní

Karlu Krylovi...

*Jsou tuláci
Po zemi
bosky chodí
pod roztrhanou blůzou
srdce jen
Jdou
cestami nikam nevedoucími
A přece
při krve kompasu při mapě
beznávratna
jim zbloudit nelze
at' kamkoli jdou
at'
jakkoli
dlouho
jdou*

***

*Jsou tuláci
Bosí si chodí
o kožichy a laptě nedbajíc
A přece z jejich stop
jež teplem voňavé
zanechávají v chladnoucí
země kůře
podivné květiny
vodíče výbojů jež úzkost
napíná mezi mračna a kostelní
věže
křehkými stvoly k mrazivé
obloze míří
proděravěleho blankytu pevně
se zachycují
a pak
jak transfúzní trubice přímo
do žíly
slzu za slzou
překapávají do našich
člověčích št'áv
závratnou příchut'
nesmrtelná....*

Jiřina Fuchsová
Americký Baedeker

Mistr Firkušný opět v Chicagu

29. dubna 1988 se bude Rudolf Firkušný podílet spolu s Ridge String Quartet na komorním koncertu, který pořádá na University of Chicago Department of Music. Na programu je klavírní kvintet Ant. Dvořáka op.81 a kvartet J. Haydna a B. Bartoka.

Koncert bude uspořádán v 8 hod. večer, Mandell Hall (University of Chicago), Reynolds Clubhouse, 5706 University Ave.

Lístky a informace: Department of Music, Concert Office, 5845 S. Ellis Ave, Chicago, IL. 60637; telefon 702 - 8068; nebo zbývající lístky v Mandell Hall hodinu před představením.

DOPORUČTE HLAS NÁRODA SVÝM PŘÁTELŮM A ZNÁMÝM

Pravidelné české bohoslužby jsou každou sobotu v 6:15 hod. večer v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru, Ill. - 2414, S. 61st. Ave.

Jediný koncert KARLA KRYLA v Chicagu a okolí pořádá

Klub Domov z NSČK
v neděli 1. května 1988

přesně ve 2:30 hod. odpoledne
v divadelním sále chicagského „Velehradu”
(2657-59 S. Lawndale Ave.)

Pro své letošní turné po Kanadě a Americe připravil Karel Kryl zcela nový program z písniček, jak pro starší, mladší, tak i ty nejmladší generace.

Před koncertem ve 12 hod. v poledne budou podávány chutné občedy a bude se čepovat u zásobeného baru.

Po koncertě bude taneční a přátelská veselice
na rozloučenou s první budovou
chicagského Velehradu, který se stěhuje do Cicera.

K tanci a poslechu bude vyhrávat
MICHAL PLESKA

Dar v předprodeji \$9.00
u pokladny v den koncertu \$10.00

Lístky k dostání u F. Pancnera v Berwynu, v redakci Hlasu národa 2657-59 So. Lawndale Ave., v úředních hodinách od 12:00 hod. v poledne do 8:00 P.M. a členů Klubu Domov. O informace volejte na 762 - 2044.

SPRING DANCE

Sponsored By

MORAVIAN FOLKLORE CIRCLE-UMS

Music By

CZECH EXPRESS from St. Louis

SATURDAY - APRIL 16, 1988

SOKOL BERWYN HALL - 6445 West 27th Place
Berwyn, IL 60402

DOORS OPEN: 8:00 P.M.

DONATION: \$8.00

DOBA VELIKONOČNÍ

TŘETÍ NEDELE VELIKONOČNÍ

VSTUPNÍ MODLITBA: Bože, kéž tvůj lid stále jásá, — neboť jsi obnovil mladost jeho duše. — Jako se nyní raduje z toho, — že mu byla vrácena sláva Božího synovství, — tak dej, ať v bezpečné naději na radost věčnou — očekává i den vzkříšení. — Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána a Boha, který s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

1. ČTENÍ ZE SKUTKŮ APOŠTOLŮ (Sk 5, 27b-32, 40b-41)

Velebný začal apoštoly vyslyšet: „Přísně jsme vám přece zakázali, že v tom jménu už nesmíte učit. Přesto však Jeruzalém je plný toho vašeho učení a chcete na nás přivolat pomstu za krev onoho člověka.“

Ale Petr a ostatní apoštolové na to řekli: „Více je třeba poslouchat Boha než lidi. Bůh našich otců vzkřísil Ježíše, když vy jste ho pověsili na dřevo a zabili. Ale Bůh ho povýšil po své pravici jako vůdce a spasitele, aby Izraeli dopřál obrácení a odpuštění hříchů. A my jsme svědky těchto událostí, stejně i Duch svatý, kterého Bůh dal těm, kdo ho poslouchají.“

Zakázali apoštolům mluvit ve jménu Ježíšově a propustili je. Oni odcházeli z velerady s radostí, že směli pro to jméno trpět příkoří.

2. ČTENÍ Z KNIHY ZJEVENÍ SVATÉHO JANA (Zj 5, 11-14)

Já Jan, měl jsem vidění a uslyšel jsem volání velkého množství andělů shromážděných kolem trůnu, bytostí a starců — bylo jich na miliony a stamiliony — a volali silným hlasem: „Beránek, který byl zabit, si zaslouží, aby byla uznávána jeho moc, bohatství, moudrost a síla, a aby mu byla vzdávána čest, sláva i chvála!“

A všechno tvorstvo na nebi, na zemi, v podsvětí i na moři, celý vesmír jsem slyšel volat: „Tomu, který sedí na trůně, i Beránkovi přísluší chvála, čest, sláva i moc na věčné věky!“ Tu ony čtyři bytosti přidaly: „Amen!“ a starci padli a poklonili se.

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE JANA (Jan 21, 1-14)

Ježíš se opět zjevil učedníkům u jezera Tiberiadského. Stalo se to takto:

Byli spolu Šimon Petr, Tomáš zvaný Bliženec, Natanael z Kány Galilejské, synové Zebedeovi a ještě dva z jeho učedníků. Šimon Petr jim řekl: „Jdu lovit ryby.“ Odpověděli mu: „I my půjdeme s tebou.“ Šli a vstoupili do lodi. Té noci však nic neulovili.

Když začalo svítat, stál Ježíš na břehu, ale učedníci nevěděli, že je to Ježíš.

Ježíš jim řekl: „Dítky, nemáte něco k jídlu?“

Odpověděli mu: „Nemáme.“

Řekl jim: „Vyděte síť na pravou stranu lodi, tam ryby najdete.“ Hodi i síť a nemohli ji už ani utáhnout pro množství ryb.

Onen učedník, kterého Ježíš miloval, řekl Petrovi: „Pán je to!“ Jakmile Šimon Petr uslyšel, že je to Pán, přehodil si šat — byl totiž svlečen — a pustil se do moře. Ostatní učedníci přišli na loď — nebyli daleko od břehu, jen asi dvě stě loket — a táhli za sebou síť s rybami.

Když vystoupili na břeh, spatřili ohniště a na něm rybu a chléb. Ježíš jim řekl: „Přinesete několik ryb z těch, které jste ulovili?“ Šimon Petr šel a vytáhl na břeh síť plnou velkých ryb, bylo jich stotřiapadesát; a sčítal je, a sčítal je tolik, síť se neprotrhla. Ježíš jim řekl: „Poďte jíst!“ A nikdo z učedníků se ho neodvážil septat: „Kdo jsi?“ Věděli, že je to Pán. Ježíš šel, vzal chléb a dával jim; stejně i rybu.

To se Ježíš zjevil svým učedníkům již potřetí po svém vzkříšení.

Otec Jiří Novotný, S.J.
Český misijní dům v Montreálu

TŘETÍ NEDELE VELIKONOČNÍ

17. dubna 1988

1. čtení: Ac., 3, 13-15, 17-19
„Udělalí jste to z nevědomosti“

Po letnicích je Petr mluvčím apoštolů před lidmi a před veleradou, jako kdysi býval jejich mluvčím před Kristem. Proto také církev jej považuje za základ své víry a s ním i jeho nástupce na římském stolci.

Když pak mluví o Bohu Abrahamu, Izáka a Jakuba, je to jako bychom slyšeli slova Páně o tom, že Bůh není Bohem mrtvých nýbrž Bohem živých. Bůh živých nenechává smrt vítězit nad životem, nýbrž vzkřísí svého Vyvoleného. Zmínka o Služebníku je ovšem jasná narážka na proroka Isaiáše, který mluví o poslání, o utrpení a také o oslavení služebníka Božího, služebníka Jahve. Tento oslavený není nějaký mythický nebo apoštoly vymyšlený Kristus, jak by tomu chtěli někteří moderní vykladatelé, nýbrž ten Ježíš, se kterým apoštolé žili, kterého židé vydali, kterého se zřekli před Pilátem v osudný den velkého pátku. Petr může jen několika slovy označit, co se stalo, protože ani ne po dvou měsících všechny události byly dosud ve svěží paměti u všech. „Což ty jediný jsi cizinec, že nevíš, co se stalo v Jerusalemě?“ se ptali Krista Pána učedníci jdoucí do Emauz. Zato evangelisté, až budou psát až po třiceti čtyřiceti letech, budou muset lidem, co u toho nebyli, vypsát dopodrobna, jak velebnější přemluvili národ, aby si dal omilostnit Barabáše a aby dal odsoudit Krista Pána.

„Původce života jste dali zabít.“ Jako bychom slyšeli

svatého Jana, když říká „Skrze něho všechno je stvořeno“. Tedy celou teologii Slova Božího bychom mohli vyvodit z těchto několika slov, neboť i život byl stvořen Slovem Božím a nevznikl nějakým vývojem a ještě méně náhodou.

Nikdo nemůže dělat zlo pro zlo. Nikdo rozumný nemůže předpokládat, že by mohl nějak uškodit Bohu a tím méně ho zabít. Ze strany lidí, i když vědomě, všechno se stalo z nevědomosti, totiž z nedostatečného pochopení situace. Jen Bůh to předvídal a oznámil ústy svých proroků.

Petr hned uvádí důsledek. *Obrat'te se a činite pokání*, neboť pokání má sílu a příslib odpuštění hříchů.

2. čtení: 1. Jan., 2, 1-5b

Přímluvcé máme u Otce, Krista

Apoštol lásky, svatý Jan, zůstává svým vychováním žid a svědomitě dbá o to, aby jeho učedníci zachovávali čistotu před Bohem. Ne tak čistotu těla jako na duši, neboť hřích poskvrňuje duši. „Nehřeš!“

Ale jak je starý, ví ze zkušenosti, že pro člověka je nemožné, aby dlouho zůstal prost hříchu. To byla výhrada jediného Krista Pána a Panny Marie. Přitom však křesťan nemá zapotřebí být posedlý pocitem viny. Kristus Pán, smírná oběť za naše hříchy, má zájem na tom, aby jeho oběť nevyšla nadarmo, aby lidé využívali tohoto daru odpuštění a proto se přimlouvá u Otce.

Svatý Jan nad očekávání široce chápe toto odpuštění. Dodává, že Pán zemřel za hříchy nejen těch, kdo v něho věří, nýbrž i za hříchy celého světa. V dnešní době, kdy se často ptáme, jak se mohou spasit ti, kdo v Krista nevěří, bychom rádi věděli, jak by takový svatý Jan tuto otázku řešil. Bohužel vidíme, že svou

V Berwynu náhle zemřel krajan - exulant Stanislav Řezníček

O jeho náhlé a nenadálé smrti jsme se dověděli právě před redakční uzávěrkou. Pocházel pravděpodobně z moravské Olomouce, do Chicaga přišel za svobodou po sovětské okupaci Československa v srpnu 1968 a velmi dobře se uplatnil v bývalé cigerské továrně „Western Electric“. Zdraví mu zrovna

nejlépe nesloužilo, a po několikrátém pobytu v nemocnici musil odejít předčasně do důchodu. - Našli jej mrtvého v jeho bytě minulou sobotu 9. dubna.

Jeho tělo je prozatím v chicagské márnici a o jeho pohřbu doposud nebylo nic rozhodnuto. Vzpomeneme si na něho při našich pravidelných českých bohoslužbách v sobotu 16. dubna. - Necht' odpočívá v pokoji!

Pravidelné české bohoslužby jsou každou sobotu
v 6:15 hod. večer v kostele Panny Marie Svatohorské
V Ciceru, Ill. - 2414, S. 61st Ave.

myšlenku nerozvádí.

Znalost Krista Pána nespočívá jen v ukojení zvědavosti, ona má své požadavky. Galilejské zástupy také s velkou ochotou chodily za Pánem, dokud od nich něčeho nevyžadoval. Ale jakmile jim předložil tajemství svého Těla a své Krve, ustranili se od něho se slovy: „Tvrdá je řeč tato, kdo ji může slyšet!“ Kdo zná Pána, přijímá jeho učení se všim všudy a proto zachovává jeho přikázání. A zde se znovu navrácí stále téma epistol Janových, láska k Bohu se projevuje zachováváním jeho přikázání.

Evangelium: Luk., 2, 35-48

Byli ustrašení

Jde zde o pokračování evangelia o učednících emauzských. Pán se ukázal i apoštolům. Lukáš tady, stejně jako v episodě o Emauzích, zdůrazňuje, jak málo byli i apoštolé připraveni vidět zmrtvýchvstalého Krista. Přes všechny předpovědi nic takového neočekávali.

Kristus Pán se na své předpovědi nedovolává, i emauzským mluvil jen o Starém zákoně. Apoštoly staví před nepochybný fakt. „Podívejte se na ruce a nohy. Dotýkejte se přesvědčte se. Duch masa a kostí nemá.“

Podvědomě jim přicházejí na mysl bývalá slova: Jejich strach se mění v radost. Pro samou radost ještě nemohou věřit.

Důkaz s ježením ryby nás trochu překvapuje. Když svatý Pavel mluví o těle duchovním, předpokládá, že již nebude mít potřeb tělesných. Totéž máme v evangeliích. „V nebi se nebudou ani ženit ani vdávat, nýbrž budou jako andělé.“ Tělo oslavené tedy nemá tělesných potřeb, zato však mu zůstávají všechny fyziologické funkce, kterých může užít, kdy chce, i když jich nepotřebuje.

A zase jim vykládá Písmo. Pro znalce je zajímavé, že Lukáš jako Písmo uvádí zákon Mojžíšův, proroky a žalmy, což je dnešní židovské rozdělení Starého zákona, kde většinu dějepisných knih započítávají mezi starší proroky. Přitom žalmy zastupují knihy naučné či literaturu starověké moudrosti.

„V jeho jménu bude hlášáno obrácení všem národům, počínaje od Jerusalema.“ Čím více během svého života bránil uzdraveným a zlým duchům, aby ho nevyzrazovali, tím více nyní zdůrazňuje, jak důležité je, aby se jeho slova rozšířila do celého světa, a to na odpuštění hříchů, což podle Matouše se nejprve děje křtem: „Jděte do celého světa, uče všechny národy a křtíte je.“

NÁBOŽENSKÉ ZPRÁVY Z ČESKOSLOVENSKA

Pohřební obřady za náhle zesnulého apoštolského administrátora olomouckého arcibiskupství titulárního biskupa Josefa Vransy se konaly v olomoucké katedrále 7. prosince. Hlavním celebrantem byl pražský kard. Tomášek, který též obřady uvedl. Svatý stolec zastupovali arc. nuncius se zvláštními úkoly mons. Colasuono, který přečetl telegram sv. Otce, a slovenský verbista P. Bukovský; přijeli na pohřeb z Polska. Vládu zastupovali ministr kultury ČSR M. Klusák, inž. Janků, který je ředitelem sekretariátu pro věci církevní při vládě ČSSR, a náměstek ministra kultury ČSR Jelínek. Zpráva o pohřbu ve vánočních KN je dost stručná: promluvili mimo jiné děkan olomoucké kapituly Vymětal, za sdružení PIT děkan Javůrek, za vládu Jelínek a před uložením do hrobky v katedrální kapli banskobystrický biskup Feranec. Podle soukromých zpráv přítomní kněží šumotem, různým hlukem a prý i pískotem přijímali každou zmínku o PIT a práci biskupa Vransy v tomto sdružení, odsouzeném Svatým stolcem; Javůrek prý svůj proslav ani nedokončil a biskup Feranec mluvil jen před reprezentacemi a pár kněžími, ostatní ostentativně odcházeli.

Z RP se dovídáme, že „dočasnou“ správou arcidiecéze byl pověřen děkan metropolitní kapituly Vymětal - kým? Nový církevní zákoník nezná už funkci kapitulního vikáře; po smrti biskupa volí tohoto správce „biskupská rada“; Vymětal touto radou zvolen nebyl. - Biskup Vrana po vysvěcení na kněze a studiu na přírodovědecké fakultě brněnské univerzity - zeměpis a tělocvik - učil na arcibiskupském gymnaziu v Kroměříži; r. 1945 se stal místopředsedou ONV v Kroměříži a poslancem ZNV v Brně; v letech 1949-51 zakusil také vězeňskou převýchovu, ale pak hned mohl do duchovní správy, např. na Velehradě a v Uh. Brodě, a účastnil se veřejného života, až byl jmenován kanovníkem v Olomouci a zvolen tam kapitulním vikářem diecéze; r. 1973 byl z Říma jmenován biskupem a apoštolským administrátorem. Nejednou dal důkaz o své nejlepší vůli sloužit své diecézi, ale jako by ho v tom brzdilo vědomí, že ho režim pro ten či onen důvod má v moci; tím si vysvětlíme jeho účast na režimním „mírovém hnutí“ - dos-

tal za to „Řád republiky“ - jeho členství v kněžském hnutí PIT, r. 1982 odsouzeném Svatým stolcem, jehož byl prvním předsedou, a této funkce se vzdal až po několikerém upozornění z Říma, že před biskupským svetením se zavázal ze sdružení vystoupit; ale i potom se účastnil jeho podniků. V koleji Nepomucenum v Římě byla v den pohřbu za pokoj jeho duše sloužena mše svatá.

Ve dnech 15.-17. prosince bylo ve Vatikánu nové jednání s delegací čs. vlády - inž. Janků a F. Jelínek a Vincenc Máčovský, kteří vedou sekretariát pro věci církevní při české, resp. slovenské vládě - o otevřených otázkách církevního života v ČSSR; rozhovory prý probíhaly v ovzduší vzájemné ochoty; řešení otevřených otázek bylo odloženo na příští rozhovory, k nimž došlo v Praze v druhé půli ledna.

Čeští biskupové a ordináři vydali společný pastýřský list k zahájení Roku bl. Anežky a k desetileté přípravě na 1000. výročí mučednické smrti sv. Vojtěcha; bude to též jakoby duchovní obnova před vstupem českých katolíků do třetího tisíciletí. Každý rok bude věnován zvláštní oblastí duchovního života (jak jsme o tom již psali), rok 1988 má heslo „Služba životu“, životu Božímu v nás a životu lidskému od jeho početí až do posledního dechu. (Zmínka o tomto 2. bodě je v pastýřském listu podezřele kratičká, vlastně žádná - že by zasáhla cenzura? Vyjádřit se proti zákonům o potratu je prý zasahování do politiky.)

Hlas sv. Cyrila a Metoda, který vydává Česká duchovní služba v NSR, upozorňuje na „cenzuru“ Ladova kalendáře: ve srovnání s vydáním z r. 1971 zmizelo ve vydání z r. 1987 mnoho náboženských motivů: místo jesliček, scény Jezulátka a postavy světců najdeme ve vydání z r. 1987 mísu s ovocem nebo vánočním pečivem, figurky, hračky a jiné profánní motivy; Ladovy betlémy a vůbec malby českého venkovského života měly vždy něco náboženského, věžičku kostela, obyčejně toho, jaká byla v jeho rodných Hrusicích u Prahy, obrázek svatých apod.

Podle vánočních KN čeští katolíci by měli konečně opravdu dostat ještě před vánočními 50.000 biblí v českém ekumenickém překladu, tj. společným s ostatními našimi křesťanskými bratry; nebudou

však ve olném prodeji, ale podle schváleného „rozdělovníku“ budou odeslány do diecézí a farností, po 5.000 si vezmou PIT a Charita. Cena 180 Kčs - peníze prý půjdou na rekonstrukci, modernizaci a dostavbu Kněžského domova v Praze. Teprve letos přijde dalších 50.000 biblí do prodeje; protože ani to nebude stačit, plánuje se nové vydání - ale musí zase přispět Západ...

8. listopadu vzpomněli v Praze - Lhotce, 50. výročí kostela P. Marie Královny míru, postaveného na smír za stržení mariánského sloupu na Staroměstském náměstí a jiných mariánských sloupů v r. 1918 a dalších. Při jubilejní mši sv. Otec kardinál Tomášek posvětil tři nové zvony: Maria, Václav a Vojtěch.

Maltézský kostel P. Marie Pod řetězem byl po generální opravě interiéru 8. prosince otevřen bohoslužbám. Je navštěvován katolíky z okolních diplomatických zastoupení.

Za své návštěvy v Praze ministr zahraničí NSR Genscher navštívil také Otce kardinála Tomáška. V čs. tisku o tom nevědí.

Na Západ se dostal text petice čs. katolíků, kteří v 31 bodech žádají plné respektování náboženské svobody. Petice, vznikla zdá se na Moravě, setkala s velkým ohlasem. V několika dnech ji podepsalo na 5 tisíc věřících - 4. ledna také pražský Otec kardinál Tomášek.

Koncem ledna skončila v Praze další fáze jednání mezi delegací Svatého stolce - nuncius se zvláštními úkoly tit. arc. mons. Colasuono a slovenský verbista P. Bukovský - a čs. vlády o otevřených otázkách čs. církevního života, především stran jmenování biskupů pro neobsazené stolce. Stručné závěrečné prohlášení nenaznačuje, že by došlo k pozitivním výsledkům: rozhovory prý přispěly k hlubšímu chápání otázek oboustranného zájmu a že budou v blízké budoucnosti pokračovat v Římě. Delegace Sv. stolce mohla navštívit Olomouc a Trnavu - při dřívějších rozhovorech jí to dovoleno nebylo - a mluvila s tamějšími kněžími. Delegaci přijal místopředseda federální vlády Martin Lúčan, do jehož rezortu patří náboženské a církevní otázky, za přítomnosti ředitele Sekretariátu federální vlády pro věci církevní Vladimíra Janků. Podle RP Lúčan zdůraznil, že „na základě respektování zájmů obou stran a korektních vztahů je čs. strana připravena aktivně přispět k pozitivnímu dořešení projednávaných otázek“.

Italský katolický měsíčník „30 dní“ v článku o náboženské situaci v ČSSR se zmiňuje o hodinové návštěvě delegace čs. vlády v koleji Nepomucenum během prosincových římských rozhovorů; prý měli zájem o dějiny koleje a také o věci technického rázu, jako je její stav a jaký obnos vyžaduje vydržování jednoho seminaristy.

Kromě podpisové akce, žádající v 31 bodech dodržování náboženské svobody - RP 12. února napadlo Otce kardinála Tomáška, že petici podpořil, a útočí taky na ty, kdo ji šíří a podporují, tedy její existenci a „nebezpečí“ přiznává - probíhala prý v olomoucké diecézi jiná podpisová akce apelující na delegaci Sv. stolce, aby nebyl jmenován biskupem František Vymětal, dosazený asi státem za správce diecéze, ale nezvolený diecézní radou kněží, jak to stanoví nový církevní zákoník. Petici prý podepsalo na 200 kněží.

Trnavskou kněžskou radou zvolený a Svatým stolcem jmenovaný administrátor diecéze dp. Jan Sokol v první chvíli nedostal státní souhlas k výkonu této funkce, takže kněží zvolili gen. vikáře zemřelého biskupa Gábríše dr. Jana Čižíka. Potom stát prý přece ustoupil a dp. Sokol se mohl ujmut úřadu.

Za své oficiální návštěvy v ČSSR kancléř NSR Helmut Kohl navštívil také Otce kardinála Tomáška; po návratu prohlásil, že rozhovor s ním o postavení církve pokládal za zvláště důležitý, protože považuje náboženskou svobodu za významnou složku otázky lidských práv. V Praze že zdůraznil, že německá veřejnost klade velkou váhu na to, jak se v ČSSR jedná s občany, smýšlejícími jinak než režim.

Podle rakouské Kathpress předsednictvo Katolické akce ve Štýrsku zaslalo telegram prezidentu Husákovi; vyjadřuje v něm solidaritu s čs. věřícími a s jejich peticí, domáhající se náboženské svobody a skoncování státních zásahů orgánů do

církevních záležitostí; v telegramu se připomíná, že čs. ústava zaručuje svobodu vyznání a že ČSSR také podepsalo závěrečný akt Helsinských dohod, ve kterém se státy zavázaly, že budou respektovat svobodu myšlení a vyznání.

Berlínský biskup kard. Joachim Meisner navštívil 11. ledna t.r. pražského Otce biskupa Tomáška; vyměnili si své názory na současné církevní otázky, zvláště na otázky projednávané na říjnovém biskupském synodu. Ve svém kázání na konci roku kard. Meisner zval čs. vládní úřady, aby dali věřícím ve své zemi větší náboženskou svobodu.

Týdeník „Nové knihy“ ohlašuje vydání knihy „Anežka Přemyslovna“ od Jaromíra Mikulky v edici „Slovo k historii“, kterou vydává Melantrich. „Jako skutečná Přemyslovna vynakládala všechny své síly na posilování českého státu. Právem je označována za patronku rodu a patří mezi velké ženy naší národní minulosti“, píše NK.

Ve dnech 20. a 21. února přijalo jáhenské svěcení 39 bohoslovců litoměřického semináře v katedrálách v Praze, Olomouci a Brně. Olomouc má 13 jáhnů, Brno 10, Litoměřice 6, Hradec Králové 5, Praha 4 a České Budějovice jednoho.

Měsíčník pro kněze Duchovní pastýř připomíná sté narozeniny vyšehradského kanovníka Antonína Ludvíka Stříže (* 17.1.1888 † 1966), plodného spisovatele a překladatele duchovní a mystické literatury italské, německé a anglické; o jeho překladu Kříšť'anovy legendy se pochvalně vyjádřil historik Josef Pekař.

„Nejen zákupský klášter“ je titul článku v Svobodném slově, ve kterém se upozorňuje na chátrající památkové objekty, mnohdy bývalé církevní budovy; jen v letech 1981-85 bylo prý upuštěno od památkové ochrany u 980 památek. Klášter v Zákupcích u Doks, v sev. Čechách patřil kapucínům, je to barokní stavba, dnes v majetku Čs. lidové armády.

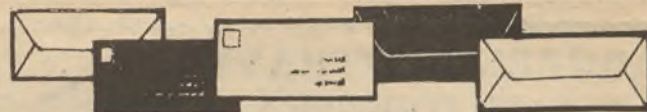
STANLEY STAWSKI DISTRIBUTING CO.

Importers & distributors of fine
quality beers, wines, liquors

Znamé oblíbené pivo "Gösser" z Rakouska. — Žádejte v obchodech a restauracích

1136 NORTH ASHLAND AVENUE
Chicago, Ill. 60622 • Tel: 278-1818

DOPISY našich čtenářů

**Don Bosco Centre
Senapati - Manipur
India 795 106**

1. března 1988

Drazí přátelé a krajané,

už se přibližujeme k svátkům velikonočním a tak na počátku našeho zdejšího nového školního roku bych vás rád pozdravil a napsal vám něco, abyste věděli, co se u nás děje zde v Senapatí, na které si vzpomínáte a pomáháte nám pokračovat v práci pro pozvednutí tohoto lidu na lepší úroveň, vštěpovat do nich víru v Krista, která bude jejich posilou v čase těžkosti, jako byla tolika lidem v minulosti.

Děkuji vám všem za vaši dobrotu a lásku s kterou se o nás zajímáte a pomáháte nám buď penězi nebo balíčky nebo i jinak. Rád bych vám ukázal tu krásnou skupinu dětí, co máme tu s námi. Je jich tohoto roku více než 1,000 ve škole, a z nich více než 250 v našem domově pro děti. Mimoto máme zde 25 děvčat z vesnic, které se připravují na rodinný život. Naše sestřičky, které se o ně starají, mají práce až nad hlavu: dvě z nich učí ve střední škole, jedna se stará o švadleny, dvě mají na starosti vesnice, které čas od času obcházejí, a poslední je připravená pro nemocné když přijdou pro léky. A přitom mají více než 110 studentek.

Naše škola už jede svým proudem a tak se staráme o založení nové školy 20 km odtud. Je to pěkné místo,

středisko vesnic. Už se tam stává dosti velká škola a také nový domov pro chlapce. Doufáme, že se sestřičky brzy rozhodnou začít dělat něco pro děvčata. To místo (Maram) se už hýbe a má 2 misionáře na tu práci. A tak se už rozjíždíme do menších a vzdálenějších vesnic, kde jsme založili čtyři školky pro ty malé, co později přijdou do našich větších škol na hlavní cestě.

Jeden z nás a dvě sestřičky pracují ve vesnicích a je to pěkné vidět, že moc se toho změnilo v posledních 10 letech co jsme zde začali svou práci. Přirozeně pocítili jsme už moc závidí, potíže jsou všude: od úřadů nebo od partizánů, nebo i jinak, ale Pán Bůh nás ochránil od pohrom, které už měly jiné misie. Jsme ale v rukou Božích, a tak se modlím aby On, náš Spasitel, co slavně vstal z mrtvých, byl s vámi a dal vám tu pevnou víru a potěšení, které jenom On může dát. Modlíme se za vás, víme, že si na nás vzpomínáte, a tak s Bohem!

Díky za všechno a šťastné, veselé a opravdu milostiplné svátky velikonoční vám přeje všem

Vám oddaný v Srdeci Páně

Jan Med, misionář

Pozdrav všem krajanům, které jsem u Vás na chicagském Velehradě potkal, a také všem čtenářům Hlasu národa, za jehož zaslání jsem Vám vděčen. Snad Vám jej někdo za mne zaplatí. Modlím se za vás všechny, které jsem poznal.

**Coquitlan - B.C.
Kanada**

O KRIZI JINÉ NEŽ HOSPODÁŘSKÉ

Milí čtenáři Hlasu národa.

Letos se bude více hovořit a psát o Donu Boskovi - (uplynulo 100 let od jeho smrti) - o mládeži, o výchově mládeže a její všestranné, jednoduché a účinné metodě výchovy. Kdo je otcem nebo matkou v dnešním světě - snad ani nezáleží na tom zda v Evropě, Americe či jinde - musí se časem setkat s problémy, týkající se mimoškolní výchovy. Jen v etnických skupinách je tomu poněkud jinak - ku př. u nás Čechů a Slováků - kde jsou již zaběhlé tradiční organizace jako je Sokol, Orel a Skauting. Jinak takové organizace zápasí s velkými obtížemi v důsledku nedostatku dobrých a schopných vedoucích. Můžeme ještě dodat: nadšených a nezištných vedoucích.

Poznali jsme to na vlastní kůži když nám děti dorostly do zralého věku pro skauting. Řekne-li se Kanada, tak se jistě mnohým zjeví při myšlence na skauting úplný ráj před očima. A někdo třeba i povzdychne, co by za to dali skautíci z evropských velkoměst! Ano, ta příroda zde je, každá provincie je však jiná, a proto nemůže být všude všechno. V Ontariu byla příroda kolem Toronta často obehnaná plotem s tabulí „No trespassing“, nebo bylo do ní mnohem dál než tomu je z Prahy na Sázavu. V prvním oddíle, který jsme zde v Kanadě poznali, byly schůzky možné jen v sobotu v určitou hodinu v hale pod kostelem. Děti tam bylo hodně a vedoucí jen jeden, který se mohl ukřičet a upískat na píšťalce. Týden co týden vřeholily tyto schůzky hrou tzv. „floor hockey“ - (hraje se tyčemi a puk nahrazuje kruh z textilu nebo jiného měkkého materiálu). Výlety? Tak tři, čtyři za rok, většinou v létě. Tábor? Žádný, jen delší výlet s dvojím přenocováním když byl dlouhý víkend. V druhém od-

dílu to bylo lepší. Zřejmě bylo více finančních prostředků. Vedoucí byli tři, z toho jedna žena. Dbalo se na uniformu, dělaly se zkoušky - odborky, ale ani zde neměli vlastní klubovnu, ani letní tábor, jen více výletů. Mnoho záleží na bydlišti. Slyšeli jsme a četli jsme o jiných oddílech v Torontě, kde měli vlastní klubovny, úspěšné letní tábory, ty však byly „někde“, kam to již bylo od nás příliš daleko. Úplný přepych jsem našel ve Vancouveru: jeden oddíl, nejen že má velice pěknou klubovnu, takový menší domek, dokonce mají i vlastní autobus. To je potom snadné se dostat do hotové super přírody. Autobus je výhoda, klubovna je předpoklad, schopný a obětavý vedoucí je však absolutní nutnost, aby oddíl „klupal“ a byl dobrý.

Přivádí mne to v duchu zpět do časů mého vlastního vyrůstání a dorůstání. Mám dodatečnou velkou vděčnost v sobě za tu obětavost, fůru věnovaného času a lásky četných vedoucích a vychovatelů z mého mládí k nám klukům a děvčatům. Proč to šlo u nás a tehdy, proč to šlo dobře v mnoha jiných zemích tehdy, a proč to kulhá dnes i v té Kanadě s rajskou přírodou?

Namítne se, že dnes žijeme v docela jiné době. Možná. Je to doba rychlejšího žití, časnějšího a rychlejšího dospívání, všechno je technicky dokonalejší... Nikdo mi však nevymluví, že tou hlavní příčinou je veliký nedostatek vedoucích, zvláště pak vedoucích schopných a věcí oddaných, se zápaem, jaké jsem poznával ve svém vlastním mládí téměř všude, včetně učitele tělocviku ve škole.

Před lety jsem se otázel jednoho švýcarského sportovního činovníka, kde jsou další „bibi Toriani“ a bratři „Catini“ - (ve třicátých letech jedni z nejlepších hokejistů v Evropě). Odpověděl, že všim je vinen vysoký životní standard. Snažil se mi vysvětlit a omluvit úpadek ve švýcarském sportu tím, že nikdo nechce udělat něco víc než co opravdu musí. Je zajímavé, že

se na věcech mnoho nezměnilo dodnes. Nedostatek dobrovolníků, nadšenců, těch, kteří by obětovali nějaký čas a něco ze své kapsy, trvá stále a dokonce jich ještě ubývá. Zvláště ve skautingu a jiných organizacích pro mládež. Mám na mysli třeba takové Crusaders, nebo Squires a Squirettes of Knights of Columbus na americkém kontinentě.

Jestliže dnes z celého srdce děkuji nebožtíkovi Otcí Methodu Klementovi, benediktinu z pražských Emauz, našemu Pateru s krátkým „a“ - (jak byl alergický na to, když mu někdo neznalý řekl páááter!) - a všem těm dalším tehdejšími skautským činovníkům plných ohně a lásky, musím potažmo poděkovat i těm četným štědrým dobrodincům, kteří nám umožnili, že jsme měli vlastní klubovny, a že ty naše letní tábory byly tak báječné. I všem těm, co nám dali bezplatně k dispozici louky, kus lesa pro ty naše tábory a lesní školy. Kníže pán Paar z jihočeské Bechyně již není mezi námi. Baron Jan Mladota z Červeného Hrádku u Sedlčan žije někde ve Švýcarsku. To jsou aspoň dva z té dlouhé řady těch, kdo nám nezištně pomáhali, aby se ta omladina našeho národa měla dobře, a měla kde skotačit. A dělali to všichni pro dobro společné věci.

Vrat'me se však k dnešku. Tytéž vděčné díky si zaslouží všichni, kdo dokázali zorganizovat a udržet tábory pro exilovou mládež. Patří našim misionářům ve Švýcarsku, Rakousku, Německu, v Norsku, Otcí Janíčkovi v Kanadě, skautům v Kalifornii i jinde. Patří těm, kteří se s Otcí salesiány zasloužili o Casies u San Martina v Itálii. A mnoho díky patří obětavé paní Kvapilové v Norsku, která po četné roky se štábem ochotníků udržovala nejen letní tábor pro české děti, ale i českou školu. Zde všude byla a je společným jmenovatelem láska.

Jedině Pán Bůh to může zaplatit - tisíckrát.

V. Rechner

P.S.

A moc hezky pozdravuji. Na Velehradě v Římě jsme byli jen 3 noci, ale i tak to bylo milé. Otcí biskupovi ze Škarvadova právě vyřizli jakousi tukovou bulku v krku, tak jsem ho navštívili ve Vatikánském špitálu. Tak krásném, že se mně chtělo tam zůstat. A Řím vypadá spofadanější a Benátky též lepší. Stálo to zato, Vás V.R.

**DISCOVERY TRAVEL, INC.
641 S. La Grange Rd.
LA GRANGE, IL 60525**

Pozvání příbuzných z Československa rychle-
spolehlivě-bez poplatku, letenky za nejnižší ceny.

Všechny doklady vystavené naší kanceláří
jsou notářsky ověřené.

Zařídíme pasy, víza, rezervace
hotelů, aut, pojištění, překlady

Pro bližší informace a tiskoviny volejte:

LIBBY BUCEK ☎ (312) 482-8515 kancelář

☎ (312) 354-7707 večer domů

LEKÁRENSKÝ TELEFON: DOMACÍ TELEFON:

☎ 484-0106

☎ 749-0281

Poslání léků vašim příbuzným či kamkoliv
rychle a bezpečně vyřídí

HOLEČEK PHARMACY

PH. MR. VLADIMÍR HOLEČEK, R.PH.

NAPROTI BERWYNSKÉ RADNICI

6705 West 26th STREET, BERWYN, Illinois 60402

MINARIK'S BAKERY

FINEST CZECH PASTRIES AND COOKIES
WE SPECIALIZE IN
PARTY AND WEDDING CAKES

Možno
objednat
telefonem:
laskavá
a rychlá
obsluha česky
i anglicky

- Všechny pekařské a cukrářské výrobky
- Evropské speciality
- „Special Homemade“ cukroví
- Velmi chutné mašlové housky a štrůdl

5832 W. Cermak Rd, Cicero, Ill. 60650

OLympic 2-2854

Jindřich Nermut:

Jáchymov, město prvních dolarů

Dolar je oficiální měnová jednotka nejen v USA a v Panamě, ale - v různých hodnotách - v Kanadě, Austrálii, Novém Zélandě a dalších dvou tuctech států a státeků po celé zeměkouli. Jsou tedy dnes dolary nejrozšířenější, nejhledanější a nejmocnější měnou světa. Přitom je mnoho lidí, kteří se domnívají, že dolar vzal svůj počátek ve Spojených státech. Tomu však tak není. Dolar byl prohlášen oficiální měnovou jednotkou USA zákonem ze dne 2. dubna 1792, ale dávno před tímto datem byl dolar v různé formě a hodnotě užíván jako stříbrná mince v Evropě i v zámoří.

Protože příští rok tomu bude 470 let od ražby prvních dolarů, bude jistě zajímavé, když s touto historickou událostí naše čtenáře seznámíme.

Stalo se tak v Šlikově mincovně v pohraničním městě Jáchymově - 15 km severně od Karlových Varů v Čechách. Tam byla v prvých letech 16. století objevena bohatá naleziště stříbra - (v tom čase nejbohatší v celé Evropě) - protože těžba v Kutnohorských stříbrných dolech podstatně už poklesla.

Tehdejší majitel panství na Jáchymově - hrabě Štěpán Šlik tam se svými bratry založili město, které pojmenovali po Sv. Jáchymu - (otci Panny Marie) - Joachimsthal - (český Jáchymov). Když těžba stříbra vzrůstala, usoudil podnikavý a obchodně nadaný Štěpán Šlik, že výtěžek z dolů se lépe zhodnotí ražením mincí a vymohl si na českých stavech právo mincovní. V roce 1519 pak započala v nové mincovně ražba stříbrných mincí s obrazem sv. Jáchyma. Minci tu pojmenovali „Joachimsthaler“, jméno, které lidé brzy zjednodušili na Thaler, tolar, později dolar.

Výnosem dolů a ražením tolarů hrabě Šlik zbohatl tak, že brzy patřil k nejbohatším šlechticům v království. Přesto uposlechl výzvy českého krále Ludvíka Jagellonského, zúčastnil se válečného tažení proti Turkům a jako jeho král, zahynul v bitvě u Mohače v Uhrách v srpnu 1526.

České mince - at' již groše nebo toлары - byly pak pro svou vnitřní hodnotu a tvarovou úpravu hledanou měnou v celé Střední Evropě. Proto - když po nešťastné bitvě u Mohače - byl českým králem v říjnu 1526 zvolen Ferdinand I. - Habsburský, počal záhy usilovat o převzetí

Celkový pohled na kopcovitý terén, na němž je terasovitě zbudováno havířské město Jáchymov.

První „Šlikovské“ toлары.

Jáchymovské mincovny do královské pravomoci. To se mu podařilo už v r. 1528, když využil sporů, které vznikly mezi dědici ve vojně zabitého Štěpána Šlika. I po tomto nuceném převzetí dolů se v jáchymovské mincovně nadále razily stříbrné toлары, půltolary a čtvrtolary.

Jak se dalo čekat v následujících letech započala neúprosná soutěž mezi starobylou českou měnovou jednotkou - pražským grošem a novým tolařem - který pronikal stále více do hospodářského života království. Jako důsledek tohoto pronikání byly dle královského nařízení již v r. 1539 také v mincovně v Praze vedle grošů raženy i toлары.

V Pernštejnské mincovně v Kladsku bylo započato s ražením tolaru r. 1540 a v Kutné Hoře r. 1543. Tak ještě před rokem 1550 tolar nabyt vrchu nad pražským grošem a vedle „Rýnského zlatáku“ byl nejhledanější mincí. Až do r. 1873 - kdy byl vyměněn markou - byl tolar běžnou jednotkou i v Německu.

Likvidací šlikovských mincovních práv podřídil Ferdinand I. bohatství jáchymovských dolů přímo královské pokladně. V tom čase - v první polovině 16. století - zvrstl utěšeně obchod mezi jednotlivými zeměmi a České království se úspěšně zapojovalo do širšího evropského hospodářství. Příčin této hospodářské prosperity bylo několik. Hlavním jejím důvodem však zřejmě bylo, že České země byly zapojeny do soustátí habsburských dominií, a že tolar byl vyhledávanou mincí i mimo hranice království. Tím se též stalo, že některým kvalitním stříbrným mincím, raženým v jiných zemích v Ev-

ropě, se také přezdívalo tolar - později dolar.

S evropskými kolonizátory se rozšířil název pro stříbrné mince „dolar“ do všech světadílů. Tak se stal dollar oficiální měnovou jednotkou i ve Spojených státech.

Takový byl vývoj a růst popularity stříbrné mince, první ražené počátkem 16. století v Jáchymově v Čechách. Co znamená dnes dolar ve světovém finančnictví, obchodě a hospodářství, netřeba zdůrazňovat. Co je však spravedlivě připomínat je, že to bylo u nás v Čechách, kde první dolary byly raženy. ***

Příznačné jsou osudy hraběcí rodiny Šliků. V době reformace většina členů tohoto rozvětveného rodu se přihlásila k lutheránskému náboženství. V 17. století se však - jako mnoho jiných rodin v Českém království - Šlikové rozštěpili na protestanty a katolíky. Nejznámější z nich Jáchym Ondřej Šlik sice v roce 1617 volil Ferdinanda II. za českého krále, ale o rok později jako direktor byl jeden z hlavních vůdců stavovského povstání a hlasoval pro svržení krále Ferdinanda II. s trůnu a zvolení kalvinisty Fridericha Falckého za českého (zimního) krále, který z Prahy musel uprchnout.

Po bitvě na Bílé Hoře 8. listopadu 1620 utekl i Jáchym Šlik ze země a byl odsouzen ku ztrátě cti a hrdla. Za svého pobytu v exilu byl na rozkaz kurfiřta saského uvězněn a později deportován do Prahy. Tam mu při popravě na Staroměstském náměstí 21. června 1621 kat nejdříve ut' pravou ruku a teprve potom byl st'at.

V tom samém čase - ještě před bitvou na Bílé Hoře - jiný člen

rodu, Jindřich Šlik, přešel ze stavovského vojska do císařské armády. Sloužil u Valdštejna, byl povýšen na polního maršála a pronikl se svým vojskem až do Dánska. Včas opustil Valdštejna a odešel do Vídně, kde zastával úřad presidenta vojenské rady. Na svém panství v Plané zřídil mincovnu a na základě majestátu z r. 1625 si razil také stříbrné mince. Zemřel velmi bohatý 5. ledna 1650.

Rod Šliků se v našich zemích udržel až do 20. století. Jak byli národnostně rozdělení, dosvědčují životní osudy dvou bratří. Zatímco starší z nich Jindřich Maria Šlik byl kapitánem v Československé armádě, jeho mladší bratr Franz de Paulo žil jako rakouský občan v Tyrolích. ***

Štěpánem Šlikem založené baňské město Jáchymov namísto bývalé vesnice Koradsgrün na potoce Bystřici vyrostlo v několika letech v rozsáhlé středisko důlní těžby. Již krátce po založení bylo českým králem Ludvíkem Jagellonským povýšeno na královské svobodné důlní město. V roce 1531 tam byl postaven gotický kostel sv. Jáchyma, který vyhořel v r. 1873 při velkém požáru, ve kterém téměř celé město lehlo popelem. Již následující rok bylo započato se stavbou nového kostela za vedení stavitele J. Mockra.

Již r. 1716 byla v Jáchymově založena hornická škola - toho druhu první na světě.

V první polovině 19. století byl tam otevřen důl na uranovou rudu, která se tam dolovala - též první na světě.

Manželé Pierre Curie a Marie Curie - Sklodovská, rodem Polka, použili r. 1903 jáchymovskou rudu (smolinec)

Ferdinand I. Habsburský 1531.
(Dřevoryt Bartela Behaima)

k izolaci radia, jednoho z největších objevů 20. století.

Hned v prvních letech po založení města působil v Jáchymově lékař Agricola Baur, který se též stal známým po celé Evropě svými mineralogickými studiemi.

Roku 1864 byl zatopen důl Svornost radioaktivními prameny a byly tam proto zahájeny pokusy s lázeňským léčením.

Roku 1911 byl v Jáchymově vybudován lázeňský ústav a postaven „Radiumpalác.“

V letech 1950 až 1960 se v Jáchymově těžil uran pro Sovětský svaz. K těžkým a zdraví nebezpečným pracím byli donucováni političtí vězňi. Tisíce lidí má na toto dolování bolestné a trpké vzpomínky - a často i poničené zdraví. ***

To je stručný výpočet událostí z historie města, kde se již v roce 1519 razily stříbrné mince dnes v celém světě známé pod jménem dolary, a kde se první těžil uran.

Naši lidé doma i v zahraničí mají důvod být hrdí na vše, co významného světu dala naše česká země: Musíme přestat již jednou bolestinsky naříkat nad nepřízní osudu, přestat konečně kritizovat velké i malé omyly z minulosti i nedávné historie, ale tlumočit lidem všech národů, že z naší vlasti vzešly hodnoty, které kulturně i hospodářsky obohatily celý svět.

HLEDÁME DOMOV
pro 2 roky starého „collie - retrievera“. - Je to velice hodný a dobře vychovaný pes.
Zájemci volejte ráno, anebo po 5:00 P.M. na telefon
☎ 795 - 6172

Pretoria. — Jihoafrická armáda podnikla na konci března útok na předměstí hlavního města sousední země Botswany, které leží poblíž hranic. Přitom byli zabiti 4 milicionáři, kteří - podle prohlášení jihoafrických vojenských autorit - byli teroristé „Afrického národního kongresu”. - V ústředním vězení v Pretorii bylo 25. března popraveno oběšením 7 černochů, kteří měli účast na vraždách jiných černochů, tzv. kolaborujících s bělošskou vládou. Dne 29. března bylo tamtéž kvůli vraždám popraveno 5 černochů a 2 běloši. Od začátku roku až dosud bylo v Jižní Africe provedeno celkem 36 poprav.

● ● ●
Chicago. — V souvislosti s Gorbačovovou „glasností” dochází i v Chicagu k různým projevům přátelství mládeže US škol ke školákům v SSSR. Tak letos v červenci skupina 20 studentů školy „Kannon Magnet School” v Little Village (2233 S. Kedzie Av.) v Chicagu, jimž je 10 až 12 let - (z nichž je 11 mexického původu) - podnikne dvoutýdenní zájezd do SSSR a cestou zpět se také zastaví v Praze. Tato skupina bude předvádět mládeži ve městech Jerevanu, Kievu, Moskvě a v Praze různé zpěvy a tance ve stylu rocku a jazzu. Hlavním tématem těchto zpěvů a tanců bude „mezinárodní přátelství”. Tyto studenty budou doprovázet také jejich ředitelka a pět učitelů. Podle prohlášení sponzorů tohoto podniku je cílem toho zájezdu „umožnit mládeži dvou velmi rozdílných částí světa překonat „stereotypy” a objevit to, co je spojuje, v čem se sobě navzájem podobají... Pomocí „umění” tak prý bude možno zlepšit prospekty na mírové soužití mezi USA a SSSR tam, kde dosud jiné prostředky selhaly.” Výlohy za tento zájezd, které budou činit \$2,500 na osobu, budou hrazeny ze soukromých darů. - Také americké televizní programy se v březnu a v dubnu změnily ve svém způsobu představování SSSR americké veřejnosti. Zatímco dříve programy o SSSR

byly řídké a obvykle ukazovaly zamračené sovětské byrokraty a sovětské ženy, jak šoférují nákladní auta či odhazují sníž lopatou a čistí koštětem ulice, nyní se zajímají o život sovětského lidu, snaží se pozorovat sovětskou realitu optimisticky a bez kritiky; často ji samozřejmě idealizují, představují americkým televizním divákům, jak se sovětský lid obléká, co mu chutná k jídlu, jaký je vůbec jeho životní styl, jak se baví, jaká je v SSSR lidová muzika, jak žijí sovětské malé děti a mládež, jak vypadají Moskva a Leningrad v různých ročních obdobích a jak se sovětská mládež obdivuje Západu. Zde uvádíme některé názvy US televizních programů o SSSR: „Portrait of the Soviet Union”, film „From Russia With Love”, „Seven Days in May”, „Inside the Soviet Circus”, „Good Night, Little Ones” s US ředitelem dětských programů Mr. Rogersem, atd. Tyto a jiné podobné programy se jistě ještě více rozmnoží, až se v květnu bude blížít vrcholná konference mezi Gorbačovem a Reaganem v Moskvě. Sověti nyní s velkou ochotou dovolují přístup do své země západním zpravodajům a televizním skupinám, ovšem stále jen do „otevřených” míst. Děti obou zemí jsou vybízeny, aby si navzájem psaly; dítě totiž nebudí dojem, že by chtělo někomu uškodit. US anchorman Fred Rogers o tom řekl: „Mohou-li naše děti cítit, že jejich děti by jim neškodily, a mohou-li jejich děti cítit, že naše děti jim neškodí, pak možná za 20 let se vztahy mezi oběma zeměmi aspoň poněkud změní”. - Ojedinele se však objevují kritiky těchto programů. Někteří Američané jim vytýkají jejich povrchnost v líčení sovětské reality, kterou tyto US programy podrobují jakémusi mystickému zidealizování; podávají „zamerikanizovaný” pohled na SSSR, čímž mezi Američany vzniká „klamný dojem bezpečnosti v domnění, že konec konců - Sověti nejsou tak zlí.” Zapomíná se snadno „nato, že

LETEM

SVĚTEM

Gorbačovovou glasností se SSSR a cíle komunistů v podstatě vůbec nezměnily - že Sověti chtějí zůstat tím, co jsou, světovým impériem Leninova marxismu vyváženého na Západ, a nechtějí se v žádném případě připodobnit Američanům, ale nakonec kapitalisty utopit. Gorbačovovi předchůdci si v tom často počínali jako primitivové a „neohrabaní medvědi”; za Gorbačova se však Sověti stávají vyhytralejšími v oboru veřejných vztahů a „důvěřiví Američané by se mohli snadno a rychle stát obětmi sovětské propagandy a sovětského informačního systému.” Glasnost se však neomezuje na svět citů; Sověti míří na její praktičtější použití. Chtějí citově připravit Západ, aby jim s ochotou prodal svou moderní technologii a dopomohl jim tak zmodernizovat jejich průmysl a zachránit neschopnost ekonomie. Ve Washingtonu tajemník obchodu C. William Verity Jr. po dvouměsíčním jednání obdržel od Reaganovy administrace schválení svého plánu na rozšíření obchodních vztahů se SSSR. Předem učinil výzvu k účastníkům americko-sovětské schůze v Moskvě, která se má sejít v příštích dnech, aby utvořili pracovní komise, které by studovaly rozšíření obchodních výměn v pěti oborech: ve zpracování potravin, v energetice, ve stavebnictví, v medicíně a v sektoru veřejných služeb. Department financí a státní department k tomu daly svůj plný souhlas; pouze Pentagon vyslovil své oprávněné rezervy z obavy, že „zlepšením sovětské ekonomie se ještě více posílí mocný protivník Spojených států.”

● ● ●
Washington. — Federální statistický úřad právě uveřejnil svou zprávu „World Population Profile: 1987”, ve které se říká, že dnes je Čína nejlidnatější zemí světa, a že každý pátý pozemšťan je Číňan; předvídá se však, že už za dalších 60 let Indie předčí Čínu v počtu obyvatel. Dnes v Číně žije 1,033,169,000 lidí a v Indii 816,828,888; Indie však má dnes porodnost 32 na 1000 lidí a Čína kvůli svým drastickým opatřením pro omezení porodů - pouze 20 na 1000 lidí. Zatímco obyvatelstvo Indie se zvyšuje o 2.1 % ročně, obyvatelstvo Číny roste „pouze” o 1.6 %. Podle Obyčejné aritmetiky v r. 2050 by tedy Indie byla nejlidnatější zemí světa a čítala by 1,591,204,000 obyvatel a Čína

1,554,875,000 obyvatel.

Světové obyvatelstvo nedávno překročilo 5 bilionů (evropských miliard) - a čeká se, že kolem roku 2040 dosáhne 10 bilionů. Více než polovina světového obyvatelstva žije v Asii. Nemluvnata, která se dnes narodí ve Švýcarsku, v Hongkongu či Japonsku, mají naději, že se průměrně dožijí věku 78 let, zatímco nemluvnata v Čadu mají naději pouze na 38 let života. Nejrychleji se rozmnožují černoši v podsaaharské Africe; jejich roční přírůstek 3.1 % je dvojnásobek přírůstku v ostatním světě. - Zde je ještě seznam dnešních nejlidnatějších zemí světa: Čína 1.08 bilionu obyvatel; Indie 817 milionů; SSSR 286 milionů; USA 246 milionů; Indonésie 184 milionů; Brazílie 151 milionů; Japonsko 123 milionů; Nigerie 112 milionů; Bangladéš 110 milionů; Pakistan 107 milionů; Mexiko 84 milionů; Vietnam 65 milionů; Filipiny 63 milionů; Západní Německo 61 milionů; Itálie 57 milionů; Anglie 57 milionů; Francie 56 milionů; Thajsko 55 milionů; Turecko 54 milionů; Egypt 53 milionů. - Statistické předpovídají, že v r. 2050 - nedojde-li k význačným změnám či k nepředvídatelným katastrofám - bude těchto 20 nejlidnatějších zemí na světě: Indie 1.59 bilionu obyvatel; Čína 1.55 bilionu; Nigerie 471 milionů; Pákistán 424 milionů; SSSR 386 milionů; Brazílie 368 milionů; Indonésie 360 milionů; USA 299 milionů; Bangladéš 266 milionů; Irán 252 milionů; Habeš 243 milionů; Filipiny 204 milionů; Mexiko 169 milionů; Vietnam 166 milionů; Keňa 166 milionů; Zaire 158 milionů; Egypt 142 milionů; Tanzanie 133 milionů; Turecko 120 milionů; Japonsko 115 milionů.

● ● ●
Addis Abeba. — Habešská komunistická vláda rozkázala všem 50 cizím pracovníkům, zúčastněným na rozdělení potravin v severních provinciích Eritrea a Tigre - kde na 3 miliony lidí jsou ohroženy hladem - aby - (údajně „pro svou vlastní bezpečnost.”) - ihned opustili Habeš. Prý bude nutno učinit přítrž tomu, aby tamní rebelové nadále neohrožovali tato území i celou Habeš. Vláda v Addis Abebě zřejmě chce tyto separatistické provincie vyhladovět; zároveň připravuje všeobecný vojenský nápor proti nim, aby definitivně rozdrtila jejich rebelii. V posledních šesti týdnech tamní guerilové totiž

vedli úspěšné operace proti vládní armádě a zmocnili se tam asi tuctu měst, zatímco vládní vojáci jsou ve zmatku a jeví známky demoralisace. Vláda zároveň vyzvala všechny Habešany, aby se připravili na údobí nedostatků a všeobecné mobilisace proti „rebelům” na severu země.

● ● ●
Kuwait. — Asi 5 až 10 proiránských vzdušných pirátů z teroristické organizace Hezbollah se 5. dubna zmocnilo kuwaitského osobního jetu Boeing 747, letícího se 112 cestujícími na palubě z Thajska do Kuwaitu a přinutilo pilota k přistání na letišti Mashad v severovýchodním Iránu. Únosci žádali kuwaitskou vládu, aby propustila na svobodu 17 proiránských teroristů Hezbollah, uvězněných v Kuwaitu kvůli bombovým atentátům, provedeným v r. 1983 na americkém a francouzském velvyslanectví v Kuwaitu; jinak hrozili usmrcením zajatců, mezi nimiž jsou také tři členové kuwaitské královské rodiny. Ze zajatců později propustili na svobodu celkem 58 cestujících - žen, dětí, cizinců a nemocných mužů; do 9. dubna si jich však podrželi 49 s pěti členy posádky. Dne 8. dubna pak únosci chtěli odletět do Bejrútu v Libanonu, kde jim však ani po tříhodinovém obléhání letiště nebylo syrskou armádou dáno dovolení k přistání; letadlo tedy letělo do Lamaca na Kypru, kde mohlo přistát. Autority letiště však odmítly poskytnout pro letadlo potřebné pohonné látky pro odlet; rozrušení únosci tedy 9. dubna ztrýznili a usmrtili jednoho ze svých kuwaitských zajatců, jehož mrtvolu vyhodili ven z letadla. Zároveň hrozili, že další zajatci budou usmrcováni, nebude-li jejich žádosti vyhověno. Jako další, prý bude usmrcen jeden člen kuwaitské královské rodiny. Kuwaitská vláda stále nesmlouvavě odmítá propustit na svobodu 17 uvězněných teroristů Hezbollah.

● ● ●
Managva. — Noviny oposice proti nikaragžské sandinistické vládě „La Prensa”, které byly v oposici proti Somozově diktatuře a hned od počátku také proti sandinistům, mohly po přestávce půldruhého roku opět vycházet - od podzimu 1987. Toto dovolení bylo údajně dáno na důkaz „dobré vůle” sandinistů, splnit požadavek svobody tisku, vyslovený v mírové smlouvě pěti středoamerických presidentů v srpnu 1987, kteří se zavázali, že ve svých zemích

Vyřizujeme spolehlivé letenky, ubytování v hotelích, půjčky aut, návštěvy Vašich příbuzných z Československa, tuzexové objednávky. Dobrá služba zákazníkům je naší mnohaletou osvědčenou zásadou.

CIHAK WORLD TRAVEL, INC.

6302 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILL. 60402

Phones (312) 795-9050 — Chicago (312) 242-6110

zavedou všestranné demokratické svobody. Nyní tyto noviny sice mají dovoleno vycházet, avšak od 6. dubna opět nevycházejí, protože vláda jim neposkytl potřebný příděl novinového papíru, kterého prý „není“. Vládní tisk však svůj pravidelný příděl obdržel. Ve skutečnosti však ve vládních skladištích existují velké zásoby novinového papíru, ale sandinistická vláda si na ně vyhradila monopol a použila jeho „nedostatek“ ve skutečnosti k nové censuře. - Paní Violetta Chamorro, majitelka novin „La Prensa“, řekla, že dnes v Nikaragvě je všechno kontrolováno státem, a že sandinistická vláda nadále usiluje o vyřazení opozičního tisku. Noviny „La Prensa“ bojují už 62 let za demokracii v Nikaragvě, avšak po celou tuto dobu tato země přecházela z jedné diktatury do druhé. Její manžel Pedro Chamorro byl Somozovými agenty zavražděn v r. 1978, protože ve svých novinách kritizoval Somozovu diktaturu.

Panama City. — Reaganova vláda pomýšlí na nové ekonomické sankce proti Panamě a snaží se povzbuzovat i panamské vojáky, aby se vzbouřili proti Noriegovi. Zatím však Noriega je pevně u moci; ekonomickou krizi se mu podařilo oddálit a tedy to prý asi potrvá déle, než bude panamská politická krize vyřešena. Už proti Noriegovi demonstrovali i dělníci, kteří nemohou dostávat svůj plat v hotových penězích. Noriegův státní žalobce vydal zatykač proti prezidentovi Devalle, který se skrývá, a zároveň proti nynějšímu panamskému velvyslanci v USA i proti jeho předchůdci. Prý se dopustili zločinů proti státu a proti ekonomické bezpečnosti Panamy. Spojené státy uznávají pouze Delvalleho za jediného platného prezidenta Panamy.

Manila. — Čtyřem dalším významným vojákům, účastným na dřívějších pokusech o svržení vlády prezidentky Aquinové, se 5. dubna podařilo uprchnout z vězení. Ve vojenských kasárnách byly zároveň rozšířeny letáky, vybízející vojáky ke vzpouře proti vládě Aquinové. Dne 6. dubna Gregorio Honasan z podzemí učinil výzvu ke svým stoupencům, aby tentokrát „jednali energicky a s odvahou“, až přijde vhodný okamžik pro svržení režimu Aquinové. Zpráva o tomto jeho prohlášení byla poslána všem hlavním zpravodajským službám. - Dne 5. dubna začala v Manile vyjednávání mezi filipínskou vládou a Spojenými

státy o budoucnosti dvou obrovských US vojenských základen na Filipínách, která asi potrvají tři měsíce. Levice koná protiamerické demonstrace a na „dobrou radu“ Moskvy požaduje zavření těchto základen. USA ze své strany zdůrazňují jejich potřebu kvůli velkému nebezpečí, které dnes hrozí Filipínám ze strany mezinárodního komunismu a SSSR. USA platí filipínské vládě za dovození mít tyto základny na Filipínách 180 milionů dolarů ročně; filipínská vláda by si přála, aby tyto poplatky byly podstatně zvýšeny. V r. 1991 mají filipínské zákonodárny rozhodnout, mají-li tyto US základny na filipínském území dále trvat. - Na ostrově Mindanao ve vesnici Bulol - 500 mil jižně od Manily - byl na misií Otců pasionistů zastřelen 70letý misionář chicagského původu Rev. Carl Schmitz, rozlíceným domorodcem, protože nemohl poskytnout jeho ženě práci v misijní škole. Pachatel vraždy se však ospravedňuje tvrzením, že prý dp. Schmitz byl komunistou, což bylo energicky popřeno.

Jeruzalém. — Dne 6. dubna ve vesnici Beita v Předjordánii byla při srážce mezi židovskými kolonisty a palestinskými vesničanými, vyprovokované bezdůvodnou střelbou jednoho kolonisty, při které přišel o život jeden mladý Arab, zastřelena 14letá židovská školačka Tirza Porat, a to pravděpodobně kulovou, kterou v panice bezděčně vypálil jeden židovský kolonista. Toto je zatímní výsledek vyšetřování samotné izraelské armády. Byla to první židovská civilní osoba, která zahynula za čtyřměsíčních bouří v okupovaných územích. Izraelská armáda se pak rozhodla ukázat Arabům, že „židé nesmějí být zabijeni“, a vyhověla žádosti kolonistů, že tato smrt musí být pomstěna. Jeden rabín a některé politické osobnosti požadovali, aby vesnice Beita byla srovnána se zemí a její obyvatelé vyhnáni do ciziny. Izraelští vojáci tedy zastřelili ihned dva mladistvé Palestince házející kamení, zatkli několik set palestinských vesničanů a vyhodili do povětří 12, podle jiných zpráv 43 arabských domů, protože jejich obyvatelé byli podezříváni, že podněcovali k násilí. Ministerský předseda Shamir řekl ve svém prohlášení, že prý židé byli zabijeni po dlouhá staletí, že však „takové tragedie je tím více spojují a blíže vážnou k jejich původní zaslíbené zemi... Jediným zločinem mladé Tirza Porat prý bylo, že šla na procházku ve své

zemi. „Bůh pomstí její krev“, řekl doslovně Shamir. - Dne 9. dubna pak v arabské vesnici Beit Ummar izraelští vojáci, vyprovokovaní palestinskou mládeží, pomocí dvou buldozerů po dobu pěti hodin vráželi jako zběsilí do dveří a oken obchodů i obyčejných domů, drtili arabská auta na pokrajích ulic, ničili schodiště a také vytloukali okna v místní mešitě. - US státní tajemník Shultz skončil 9. dubna šestidenní návštěvu na Blízkém východě, kde se marně snažil přivést tamní vlády k přijetí amerického programu na zahájení mírových jednání pro vyřešení palestinské otázky. Vrátil se naprosto s nepořízenou.

Ženeva. — Dne 8. dubna mluvčí OSN na jednáních v Ženevě mezi Pakistánem a vládou v Kábulu oznámil, že prý mírová smlouva pro skončení války v Afghanistanu je hotová k podpisu. Tato smlouva požaduje odchod sovětské armády z afghánistánského území počínaje 15. květnem 88, návrat všech afghánských uprchlíků do své země a vytvoření neutrálního afghánského státu, nepříslušejícího k žádnému mocenskému bloku; USA a SSSR mají svými podpisy smlouvy převzít zodpovědnost za existenci tohoto neutrálního státu. Sovětský vládce Gorbačov opět prohlásil, že prý sovětské síly začnou opouštět Afghanistan 15. května, bude-li ženevská smlouva podepsána v brzké době. Vedení koalice guerilů mujaheddin však prohlásilo, že se nepovažuje touto smlouvou vázáno, a že mohamedánští guerilové budou dále pokračovat v bojích, dokud Sověti nebudou z Afghanistanu vyhnáni, a dokud nebude v Kábulu svržena nynější prosovětská vláda. Na odcházející sovětské vojáky prý ještě zvýší své útoky, aby donutili Sověty k uzavření smlouvy s vedením afghánského odporu. Pozorovatelé se domnívají, že po odchodu Sovětů budou v Afghanistanu boje pokračovat, že však pravděpodobně v těchto bojích nakonec zvítězí bojovníci mujaheddin. - Dne 10. dubna afghánští guerilové sestřelili sovětské dopravní letadlo; všech 29 osob na palubě zahynulo.

Tegucigalpa. — Dne 5. dubna byl v Hondurasu zatčen „drogový baron“ Juan Matta, honduraský občan, který pak byl extradován do USA, kde už dříve byl obviněn z ilegálního přepravování omamných drog do USA a z účasti na vraždě jed-

noho amerického protidrogového agenta v Mexiku v r. 1985. Podzemní levice v Hondurasu se však podařilo zorganizovat už ve dnech 7. a 8. dubna tisíce studentů ve městech Tegucigalpa a San Pedro Sula, kteří se pustili do bouřlivých protiamerických demonstrací; demonstranti rozbíjeli výklady obchodů, zpěvřeraceli auta, zapálili budovy amerického velvyslanectví i amerického konsulátu a zničili ohněm asi 20 aut amerických diplomatů. Hmotné škody byly sice značné, avšak nikdo z Američanů nebyl ani zabit ani zraněn. V hlavním městě policie začala do demonstrantů střílet; prý přítom přišel o život jeden student, možná i čtyři. Vláda Hondurasu pak 8. dubna vyhlásila v obou městech výjimečný stav. Byla to první protiamerická demonstrace na území tohoto nejbližšího spojence USA ve Střední Americe.

New York. — US tajemník školství William Bennett ve svém proslovu, proneseném u příležitosti 85. výročí konvence „Národního sdružení pro katolickou školní výchovu“, pochválil „příkladné výchovné úsilí“ amerických katolických škol ve vnitřku měst, kde žije mnoho chudých a menšinových studentů; ve Spojených státech z 2.5 milionu studentů katolických škol jich asi 22 % přísluší k různým menšinovým skupinám. Zároveň vybídl katolické školy, aby se také ujaly výuky a školní výchovy „nejhorších“ pěti až deseti procent studentů veřejných škol - nedisciplinovaných, rušících vyučování, nechtějících studovat, vyhozených ze školy..., a aby požádaly místní a státní vlády o finanční výpomoc na hrazení výloh, spojených s provedením tohoto projektu. Nebudou-li vlády ochotny tuto výpomoc poskytnout, mají se obrátit na soukromé prameny. - Tento návrh byl příznivě přijat katolickými školními autoritami, avšak byl zamítnut jako protiústavní autoritami veřejného školství. Prý je protiústavní z dvojího důvodu: jednak by se pro katolické školy

požadovala veřejná výpomoc, jednak by se těmto „nejhorším studentům“ udělovalo vyučování, proniknuté katolickými zásadami. Tak by se podporovalo náboženství, což prý je neslučitelné s ústavní zásadou odluky státu od církve. - Bennett už dříve bezúspěšně navrhoval buď snížení daní nebo přímou veřejnou finanční výpomoc rodičům, posílajícím své děti do soukromých škol, kteří v USA dodnes musejí za školní výuku svých dětí platit dvakrát. Je jen podivné, že dosud vlivní katolíci - laici a politici nedali dosud hlavy dohromady společně s židy a protestanty a statisticky - černé na bílém - dokázali americkým voličům, že je moudřejší, předvídavější, účinnější a praktičtější investovat spíše do dobrých škol než do stavby nových věznic. Školský problém je v USA - jako všude jinde - třeba vyřešit celonárodně, hospodářsky a nepoliticky. Investice do dobré výchovy mládeže národa je ekonomická investice do budoucnosti státu a nikoliv náboženská. - Opravdu poctiví a moudří zastánci „laické školy“ by se nakonec dozajista dohodli i s nevěřícími politiky na demokratické nutnosti vzájemné tolerance i nutnosti etických základů kterékoli skutečné výchovy mládeže.

Buenos Aires. — Argentinský tajemník energetiky Jorge Lapena oznámil, že právě byla na Ohňové zemi objevena bohatá ložiska ropy a zemního plynu. Podle odhadu argentinských odborníků prý tato ložiska mohou obsahovat asi 160 bilionů kubických metrů přírodního plynu a 7.3 milionu kubických metrů ropy a mohla by se rozprostírat až k britské kolonii Falklandských ostrovů, vzdálených od argentinského pobřeží pouhých 250 mil. Anglie však už dříve prohlásila moře kolem Falkland až do vzdálenosti 150 mil za svou výlučnou ekonomickou oblast. Kdyby nyní na Falklandách či v okolním moři byly skutečně objeveny ropa a zemní plyn, napětí mezi Anglií a Argentinou by se určitě znovu silně zvýšilo.

COMMERCIAL NATIONAL BANK

Special Service for Special People

Member F.D.I.C.

☼ Main Bank
3322 South
Oak Park Ave.
Berwyn, Illinois
60402
☼ Manor Branch
5919 West
35th Street
Cicero, Illinois
60650
☼ ALL PHONES:
484-0800

SPORT

I. liga kopané v Československu

Výsledky 18. kola

Sparta - Dukla 3:0

13.000 diváků vidělo hrát fotbal Sparty jako z učebnice, na který vojáci nestačili. U Sparty zahráli výborně záložníci Hašek s Čabalem a v útoku Griga.

Branky dali: 40. min. Griga, 44. min. Chovanec, 81. min. Griga.

Slavia - Dunajská Streda 2:1

4.695 diváků na Edenu vidělo zasloužené vítězství sešivaných. Branky padly následovně: 39. min. Váňa 1:0, 25. min. Hodúz 1:1, 58. min. Knoflíček 2:1.

Inter - Ostrava 2:0

Nováček ligy Inter se dostal

již na 4. místo v tabulce. 5.500 diváků dopomohlo povzbuzováním domácím k vítězství nad silným soupeřem. Branky dali: 16. min. Brezík, 53. min. Pokluda.

Žilina - Prešov 3:1

Souboj mužstev z konce tabulky. 4.000 diváků vidělo 51 faulů, poněkud ze strany hostů. Branky dali: 9. min. Slaný 1:0, 31. min. Horváth 2:0, 34. min. Hýravý 3:0, 64. min. Tomčák 3:1.

Nitra - Olomouc 2:1

5.500 diváků odcházelo domů s veselou náladou, neboť jejich mužstvo získalo další dva cenné body nad silným soupeřem. U domácích zahrál výborně Hipp, který zachránil dvě jisté branky. Branky: 9. min. Borko 1:0, 24. min. Kouřil 1:1, 89. min. Halas 2:1.

Hradec Králové - Trnava 2:1

11.000 diváků vidělo zápas dvou vyrovnaných soupeřů. Vítězná branka z penalty padla v poslední minutě. Branky: 50. min. Chaloupka 1:0, 84. min. Ekhard 1:1, 90. min. Černý 2:1.

Banská Bystrica - Bohemians 5:1

Klokani působili bezmocným dojmem. 3.500 diváků vidělo střeleckou palbu vojáků proti které nenašli obrany. Branky: Dina 2, Belak 2 a Němec za Bystricu; Baláš za Bohémku.

Vítkovice - Cheb 1:2

4.500 diváků vidělo zoufalé mužstvo domácích a také zasloužené vítězství hostů. Vítkovice čekají marně na první vítězství nové sezony. Trenér Kopecký má velké potíže s mužstvem, které je nyní v nebezpečí k sestupu. Branky: Bartl 1:0, Vandas 1:1, Kafka 1:2.

13. B. BYSTRICA	27:30	16
14. SLAVIA	19:26	16
15. ŽILINA	20:29	12
16. PREŠOV	18:40	6

I. národní liga kopané v Československu

Výsledky 18. kola: Opava - Mladá Boleslav 1:0, Brno - Zlín 3:0, České Budějovice - Liberec 4:1, Chomutov - Ústí nad Labem 1:0, Slušovice - Plzeň 0:3, Teplice - Havířov 2:0, Tábor - Frýdek - Místek 1:0.

Tabulka

1. PLZEŇ	24:7	30
2. BRNO	33:9	28
3. FR. MÍSTEK	19:14	19
4. TÁBOR	18:17	19
5. CHOMUTOV	18:21	19
6. TEPLICE	27:23	18
7. ZLÍN	18:16	18
8. OPAVA	17:17	18
9. ML. BOLESLAV	17:20	17
10. Č. BUDĚJOVICE	26:23	16
11. HAVÍŘOV	15:19	15
12. LIBEREC	18:26	14
13. SLUŠOVICE	14:22	14
14. XAVEROV	21:30	13
15. ÚSTÍ n/L.	14:35	6

I. S.N.F.L.

Výsledky 19. kola: Humenné - Slovan 2:1, Michalovce - Stropkov 3:1, ČH Bratislava -

Považská Bystrica 1:3, Prievidza - Hurbanovo 1:0, Trebišov - Martin 3:0, Senica - Spoje 3:0, ZTS Košice - Čadca 3:1, Levice - Lok. Košice 1:1.

Tabulka

1. SLOVAN	32:9	31
2. MICHALOVCE	34:22	23
3. POV. BYSTRICA	31:18	22
4. HUMENNÉ	27:19	22
5. HURBANOVO	21:16	22
6. SPOJE	29:27	21
7. LEVICE	26:20	19
8. SENICA	22:20	18
9. PRIEVIDZA	17:30	18
10. ZTS KOŠICE	23:23	17
11. TREBIŠOV	25:25	16
12. ČADCA	16:22	16
13. STROPKOV	20:28	16
14. LOK. KOŠICE	16:27	14
15. ČH BRATISLAVA	12:28	12
16. MARTIN	17:34	11

KOPANÁ V USA

M.I.S.L.

Západní skupina: V. P.

1. San Diego	30	13
2. Kansas City	29	24
3. Los Angeles	29	25
4. Tacoma	26	28
5. Wichita	23	31
6. St. Louis	16	37

Východní skupina: V. P.

1. Minnesota	30	24
2. Dallas	28	26
3. Cleveland	28	26
4. Chicago	24	30
5. Baltimore	23	30

Příští týden mají být zahájeny boje o pohár M.I.S.L., do kterého se kvalifikuje osm klubů.

Velkým favoritem je zde opět mužstvo San Diega, které disponuje s mnohými internacionály.

HOKEJ - NHL

Stanley Cup

V sobotu 16. dubna budou ukončeny zápasy 1. kola Stanleyho poháru a zatímco osm mužstev může jít na dovolenou, těch druhých osm mužstev čeka-

JANITORIAL HELP WANTED FOR OFFICE TWO DAYS A WEEK

IDEAL FOR SEMI - OR RETIRED PERSON CALL: 9:00 A.M. - 3:00 P.M. 733 - 6112

PŘIJĎTE SE PODÍVAT NA DLOUHO OČEKÁVANOU ZÁSILKU KERAMIKY Z ČESKOSLOVENSKA

Velké množství a mnoho novinek jako: Mísy na buchty, Koutníky, talíře (15 inců) s nápisy „Věrné milování“ nebo „Ej od Buchlova větr věje“, také nové vzory talířů a mísy různých velikostí, soubor pět muzikantů, čutory, poličky s miniaturním nádobím, figurky, vázičky, košíky atd.

Dlouhohrající rekordy, kazety, české knihy, slovníky a učebnice, kuchařské knihy, granaťy, „4711“ německá kolínská voda, šátky na hlavu, mlýnky na maso, na mák nebo na housku, kráječe knedlíků, kuchařské potřeby, čaje, koření a mnohé jiné.

Pište si o ceníky.

Autoatlas Československa, \$6.50, poštou \$7.75.

Československo automapa, \$3.25, poštou \$4.00.

Mapa Československa, \$1.95, pošt. \$2.50.

Trnka N.: Česko-anglický a anglicko-český kapesní slovník, \$5.95, pošt. \$7.20.

Hais K.: Anglicko-český a česko-anglický kapesní slovník, \$6.50, pošt. \$7.75.

TUZEX

Potravinové balíčky beze cla nebo dárkové poukázky do Československa - vyřizujeme nejrychlejší cestou - spolehlivě a zaručeně. Seznam zdarma.

F. PANCNER, Inc. 6514 West Cermak Rd.,
BERWYN, ILL. 60402 ☎ (312) 484-3459.

Obchodní hodiny: Denně od 9:30 hod. ráno do 6:00 hod. večer.
V sobotu od 9:00 hod. ráno do 6 večer.
V neděli zavřeno.

Tabulka

1. SPARTA	41:12	30
2. D. STREDA	25:18	23
3. OSTRAVA	27:21	21
4. INTER	34:29	20
5. CHEB	21:20	20
6. OLMOUC	28:27	19
7. DUKLA	27:23	18
8. BOHEMIANS	28:31	18
9. TRNAVA	2:21	18
10. HR. KRÁLOVÉ	24:27	18
11. NITRA	23:22	17
12. VÍTKOVICE	31:29	16

DO ČESKOSLOVENSKA v r. 1988

Hlavní skupinové odlety do Prahy a Bratislavy z Chicaga a New Yorku 12. a 26. května, 9. a 23. června, 7. a 21. července, 4. a 18. srpna, 5. a 16. září.

Každý zájezd je na 16, 23 anebo na 30 dní pobytu, který může být prodloužen až na 90 dní.

Ceny letenek jsou stejné jako minulý rok. Do Prahy a Bratislavy z Chicaga \$733.00 do konce května a po 15. září; po 1. červnu \$873. Z New Yorku \$623.00 a \$763. Velmi výhodné ceny letenek do Vídně - \$592.00 až \$682.00

Návštěvy příbuzných a známých z Československa vyřizujeme rychle a spolehlivě za nejlevnější ceny. Vyřizujeme zaslání peněžních darů na cestování pro čs. občany do USA a západních států. Máme zvláštní nemocenské pojištění pro návštěvníky.

TUZEX - dárková služba Vaším příbuzným a přátelům. Rovněž vyřizujeme zaslání balíků do Československa.

Vyžádejte si podrobné informace u

WEBER TRAVEL AGENCY, INC.

6805 W. ČERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402
Telefon: 312-749-1333 nebo 242-1512

ji tuhé boje v 2. kole.

I když neznáme veškeré vítěze do uzavěrky listu, počítáme s tím, že největší zájem bude o zápas Calgary vs. Edmonton. Vítěz bude mít největší naději na získání této nejdražší trofeje.

Zápasy 2. kola: (naše předpověď) - Calgary vs. Edmonton; St. Louis vs. Detroit; Montreal vs. Boston; Philadelphia vs. Islanders.

★

TENIS

Lendl - Američanem?

Ivan Lendl si zažádal o americké státní občanství a je možné, že bude zastupovat USA na Olympiádě v Jižní Koreji. O jeho žádost je zájem u velkých politikářů ve Washingtonu a očekává se, že do měsíce Ivan obdrží americké státní občanství. Velkou pomoc mu přislíbil více-president George Bush, jakož i velký demokrat senátor Edward Kennedy.

★

Zprávy ze Sparty A.B.A. Chicago

Sparta - Fortuna 2:0

Přátelské utkání hráno ve Wheatonu bylo pouhou přípravou na nastávající Jarní sezonu.

Jarda Fajkus vyzkoušel čtyři nové hráče, z nichž dva pravděpodobně budou zařazeni do 1. mužstva.

Útočník Bob Loncar se ukázal ve velmi dobré formě, taktéž i obránce Mark Metzger se uplatnil. Mnohým hráčům schází vytrvalost a byla zde vidět velká zimní přestávka; jedním slovem hráči jsou z formy.

Branky Sparty dali: 16. min. Loncar a v 72. min. Daniels.

Sparta do Kanady?

Sparta Chicago obdržela pozvání od Sparty Hamilton k sehrání přátelského zápasu na den 3. července v Hamiltonu. Minulý rok oba týmy hrály v Chicagu 1:1. Obě Sparty disponují s mnoha kvalitními hráči a očekává se velmi tuhý boj. Najde-li se dostatečný počet zájemců celá výprava by jela autobusem. Nezávazné přihlášky přijímá Jarda Fajkus.

Odjezd: 2. července, zápas 3. července a návrat domů 4. července.

Jarda Fajkus

SLOUPEK INFORMACÍ

(Pokračování ze str. 2)

Hongkongští katolíci nejsou bez starostí o budoucnost, dobře totiž vědí, že slova komunistického Pekingu něco jiného říkají a úplně něco jiného v komunistickém slovníku znamenají, jako tomu je všude u komunistů. Na čínské pevnině jsou katolíci stále pronásledováni. Podle zprávy „Amnesty International“ z roku 1987 je řada starších kněží stále dosud ve vězeních; v sedmdesátých letech byli sice na chvíli propuštěni na svobodu, avšak hned zase v roce 1981 byli uvězněni. Tatáž zpráva také uvádí případy některých katolíků v provincii Hebei, kteří byli zatčeni a zbiti; někteří z nich prý studovali bohosloví v podzemí. Mnozí čínští katolíci v Hongkongu si ještě živě vzpomínají na dobu po roce 1950, kdy komunisté začali krutě náboženství pronásledovat. Ještě dnes na čínské pevnině ti, kteří chtějí být katolíky, musejí povinně přináležet k „vlastenecké katolické církvi“, která je ve všem podřízena diktátu komunistické vlády, a to i v její protináboženské politice, a neuznává Vatikán a papeže jako vrchní autority církve, kterou považují komunisté za cizí imperialistickou moc. Žádný Číňan nesmí být pokřtěn dříve než mu je 18 let a čínští rodiče nesmějí posílat své děti na náboženskou výuku. Ačkoliv se v Číně „glasnost“ projevuje dovolením některých kapitalistických praktik v ekonomii, v obchodní reklamě a v zemědělství, a je požadována tzv. demokratisace mas, žádná glasnost ani demokratisace se tam dosud neprojevily vůči náboženství. (Vždyť přece v r. 1950 dal Maotsétung několika katolickým kněžím vyříznout i jazyk, mezi nimi byl i jeden biskup amerického původu.) Hongkongští katolíci tedy s nadšením stojí za návrhem, aby byl sepsán „základní zákon“ pro Hongkong a lidem byl zvolen „zákonodárny výbor“ ještě v tomto roce 1988, aby se vžily

jako základní politické struktury tohoto území, které by byly platné i pro dobu, až Hongkong přejde pod svrchovanost pekingské komunistické vlády. Nejistou otázkou však zůstává, zda Peking potom tyto struktury uzná. Nic jistého se o tom neví. - Nynější biskup Hongkongu John Baptist Cheng-chung Wu mimoto už vloni rozhodl se svými kněžími, že katolíci v Hongkongu budou připravováni na budoucnost tak, aby se udrželi v existenci jako církev i po roce 1997, at' se stane cokoliv - i v případě, že čínští komunisté zničí vnější církevní instituce, jako to učinili na pevnině. Katolíci v těchto zbývajících letech mají být vyškoleni v hluboké křesťanské spiritualitě; stanou se mnohem menšími společnostmi, než jsou farnosti, které sdružují každá 30 až 40 tisíc lidí, kteří se pak ani neznají. Členové těchto malých společností věřících se budou vzájemně dobře znát a povedou horlivý křesťanský život. Bude to něco podobného jako jsou „základní křesťanské komunity“ v zemích Jižní Ameriky, ve Španělsku, ve Francii a v Itálii, či v některých černošských zemích Afriky. Tyto horlivé křesťanské obce přetrvávají i v případě, že by pronásledování zahubilo kněze a zničilo církevní administrativní struktury.

□

„Předu, předu len, polez, myško, ven!“

Dřívější teokratický mnišský stát Tibet v Himalájích byl v roce 1957 okupován čínskými komunisty. V roce 1959 se pak tamní lid proti svým bezbožským a opresivním okupantům vzbouřil; čínská armáda však tuto vzpouru rozdrtila a utopila v krvi. Tehdy uprchl do exilu Dalaj Lama, duchovní vůdce tibetského buddhismu, a spolu s ním jeho blízcí spolupracovníci a asi 100,000 jiných tibetských občanů. Dalaj Lamovi, kterému je dnes 52 let, a jeho spolupracovníkům bylo ihned uděleno právo asyly v sousední Indii. Bylo jim zároveň dovoleno, aby v místě zvaném Dharmasala, vysoko v horách na severu Indie

blízko u tibetských hranic, si mohli zbudovat nové ústředí náboženské správy i civilní vlády v exilu. Toto nové „hlavní město“ Tibetu v exilu napodobuje tibetské hlavní město Lhasu, avšak je mnohem skromějších rozměrů. Dnes tam jsou zbudovány tyto hlavní budovy; Budhova svatyně, rezidence Dalaj Lamy, zvaná Potala, tři kláštery budhistických mnichů, knihovna a archiv, poustevny pro budhistické askety, sirotčinec, škola a školka v dětské čtvrti. Dále si Tibet'ané v exilu postavili léčebné ústředí, kde se léčí podle tradičního tibetského způsobu, budovu parlamentu a administrativní departmenty tibetské exilní vlády. Indická vláda je sice ochotna poskytovat Tibet'anům pohostinství, avšak nemůže jim poskytnout žádnou finanční výpomoc; obyvatelé v Dharmasala tedy žijí z darů a příspěvků, které jim poskytují Tibet'ané, roztroušení po světě. Dalaj Lama mocně požaduje před mezinárodní veřejností pro tibetský lid respekt lidských práv a nezávislost jeho země. V září 1987 a v březnu 1988 se místní obyvatelé Tibetu začali opět bouřit proti čínské nadvládě, avšak čínská armáda znovu obsadila zemi a povstání utopila v krvi. Cizincům v těchto posledních měsících není přístup do Tibetu dovolen.

Už dříve čínští komunisté v Pekingu pozvali Dalaj Lamu, aby se vrátil z exilu a vykonával

doma svůj úřad vrchní náboženské hlavy buddhismu; musil by prý však bydlet v Pekingu a do Tibetu by mu byly jen občas dovoleny návštěvy a to s úředním doprovodem, který by zajistil jeho „bezpečnost“. Dalaj Lama toto pozvání ignoroval. Čínští komunisté mezitím dosadili do Tibetu nového budhistického vůdce, zvaného Panchen Lama, který věrně kolaboruje s komunistickou vládou, udržuje mnichy i obyčejné buddhisty v podřízenosti vůči Pekingu a spolupracuje na postupné laicizaci tibetské společnosti. Komunisté jej prohlásili za reinkarnaci Budhy na téže úrovni jako je Dalaj Lama. Nyní 4. dubna Panchen Lama jménem pekingské komunistické vlády opět pozval Dalaj Lamu k návratu do vlasti; musil by se však prý zřici své kampaně za tibetskou nezávislost a mohl by žít buď v Pekingu či v Tibetu, jak by si přál. Dříve čínští komunisté prohlašovali buddhismus za pověru a Dalaj Lamu za vykořisťovatele a svůdce tibetského lidu. Dne 5. dubna však Dalaj Lama za své soukromé návštěvy v Londýně s úsměvem odmítl vzít jakýkoliv ohled na tento „projev dobré vůle“ ze strany pekingských komunistů a i tentokrát své pozvání zdvořile odmítl. Zachoval se chytře a předvídatě podle staré české říkanky: „Před, kočička před, před' si svoji lež! Slibuj si mi zlaté hory, zamknu já se na závory...“

VELMI VÝHODNÁ KOUPEĚ

10 roků bílý cihlový dům „level“; výborné sousedství - samé nové domy - v Lyons, IL. - 3 bedrooms - ložnice living room - obývací pokoj dining room - jídelna family room - rekreační pokoj 2 koupelny garáž na dvě auta - přímý, post-ranní vjezd do garáže. Musíte vidět - na ceně je majitel ochoten slevit!

Prodej lotů úrodné půdy v Arizoně

1) Bisbee - Arizona
Na prodej 12 lotů - velikost 330 feetů x 146 feetů. Loty je možno koupit dohromady, anebo odděleně: Cena jednoho lotu \$1,300 anebo podle dohody.

2) Willox - Arizona
3 loty - každý velikosti 40 akrů. Možno zakoupit dohromady, anebo jednotlivě. Cena podle dohody.

3) Antioch - Illinois 80 x 126 feetů a 98 x 144 feetů. Celkem 11,214 čtverečních feetů. Residential area North East Corner Highway 83rd & 123 ST. \$ 9 tisíc, anebo nejlepší nabídka.

FAMILY PRACTICE CENTER

JAN TURON, M.D.
Family Physician
8905 W. Burlington, Brookfield, IL 60513

Ordinační hodiny:
 Pondělí 9:00 a.m. - 9:00 p.m.
 Úterý 1:00 p.m. - 9:00 p.m.
 Středa 9:00 a.m. - 1:00 p.m.
 Čtvrtek 9:00 a.m. - 9:00 p.m.
 Pátek 9:00 a.m. - 3:00 p.m.

ANSWERING SERVICE 24 HOURS
☎ 387 - 7000

MÁTE ZAPLACEN HLAS NÁRODA NA ROK 1988?

Hodláte-li prodat či koupit rodinný domek, obchod, stavební parcelu, dílnu či průmyslový závod a potřebujete-li odbornou poradou, odhad a sehnat hledanou nabídku, nebo vážného zájemce o svůj prodáváný majetek, obraťte se s důvěrou na naši realitní kancelář:

RE/MAX PARTNERS REALTORS
6420 záp. Čermáková tř. v Berwynu
☎ 484 - 2300

Zastavte se v naší kanceláři osobně a žádejte mluvit česky s Jarkou Mlsnou.

**PŘED 640 LETY
ZALOŽIL KAREL IV.
PRAŽSKOU UNIVERSITU
(1348 — 7. dubna — 1988)**

(Pokračování ze str. 1)

soudě měl zasedati pravidelně aspoň dvakrát za týden, a prokurátoři národů byli při tom jeho přísežnými.

Byl-li rektor zaneprázdněn, zastával jej místorektor, maje zároveň poručenu sobě správu buď právníků, buď příslušníků druhých tří fakult, jak jest ukázáno výše. Místorektora volil rektor s prokurátory národů, pokaždé hned po dosažení svém v úřad; musil však míti tytéž předepsané vlastnosti jako rektor. Prokurátorové národů neboli radové rektorovi bývali rovněž nově voleni při každé volbě rektora, však tak, že odstupující prokurátorové každého národu navrhli šest osob, z nichž, jestliže národ k nim přivolil, rektor sám zvolil sobě po dvou do rady.

Odměnou za své úřadování měl rektor třetinu všech pokut, které se sešly na jeho soudě, třetinu tax za listiny, vydané pod jeho pečeti (z každé listiny platilo se po groši) a třetinu taxy, kterou musil každý člen university zaplatiti při svém přijetí a zapsání do matriky university. K vybírání těchto platů a správě jmění universitního vůbec byli k rektorovi přidáni dva výběřci, voleni týmž způsobem jako rektor, kteřížto musili býti každý z jiné fakulty. Také měl k ruce své dva úředníky placené, pisáře a biřice

neboli bedella university, krom několika jiných sluhů neboli biřiců.

Jednota obce učení Pražského, nařízená výrokem arcibiskupa Arnošta, nezachovala se však déle než dvanáct let. Po nových sporech, vzniklých mezi právníky a druhými fakultami, vytřhli se právníci r. 1372 ze společné university při volbě rektora o sv. Jiří toho roku, tak totiž, že odepřevše uznání rektora nově zvoleného, zvolili sobě zvláštního pro sebe a zřídili universitu novou, která napotom s druhými fakultami měla toliko společného kancléře. Obdrževše svolení k tomu od císaře Karla, usnesli se také o nová statuta, k jichžto zhotovení zvolili 16 osob ze své obce. I tato statuta zakládala se na rozdělení university dle čtyř národů; uchylovala se pak od řádu druhé university mezi jiným v tom, že rektor volen býval pokaždé na rok, však bezpochyby také v jiných věcech mnohem podstatnějších.

Nezávisle od zřízení dvou těchto universit dělilo se obecné učení pražské na čtyři fakulty dle obecně přijatého rozdělení školských nauk na čtvero oborů, totiž fakultu theologickou, právníkou, lékařskou a artistickou, neboli svobodných umění. Příslušníci jednékaždé fakulty byli však, dle práv, povinností svých dvojí; totiž studenti a graduovaní, tito pak zase dvojího stupně neboli gradu, bakalářského a mistrovského neboli doktorského. Bakaláři nazývali se, kteří měli jisté toliko částečné a obmezené právo

ku přednášení na své fakultě, mistři, kteří měli k tomu právo plně. Obojího stupně, prve bakalářského, potom mistrovského, dosahovalo se výkoním předepsaných k tomu zkoušek a obřadem tak zvané promoci, při které nastávající bakalář neb mistr musil ještě zase veřejnou disputací ukázati svou způsobilost. Zkoušený na mistrovství obdržel hned po vykonané zkoušce tak zvanou licenci, to jest oprávnění, aby mohl vyučovati ve všech předmětech své fakulty, a nazýval se tehdy licentiatem; avšak promoci teprve nabyt názvu mistra a všech jiných práv s důstojenstvím tímto spojeným, totiž k účastnění se v řízení fakulty samosprávné. Mezi mistrem a doktorem nebylo rozdílu v důstojenství; názvu doktora však užívalo se ve fakultách právnícké a lékařské, názvu mistra pak ve fakultě artistské; u theologů byly oba názvy v obyčeji.

Každá fakulta spravovala a nařizovala sama všecko to, co náleželo k řádu učení a způsobu zkoušek i promoci ke gradům v ní. Toto řízení přirozeně nemohlo náležeti jiným příslušníkům fakulty než mistrům neboli doktorům, kteříž tedy jediní byli plnoprávními členy fakulty; ano i mezi nimi měli místo v řádných sezeních sboru jen ti, kteří práva svého ku čtení skutečně užívali; pročež nazývali se skutečně řídícími (actu regentes). Tak aspoň byl pořádek ve fakultě artistské. Druzí mistři bývali zváni k sezením jen ve případech mimořádných.

V prvních časích předsedal

sboru jednékaždé fakulty rektor, neb místorektor university; později pak zřízen jest k tomu v každé fakultě zvláštní představený, děkan, jež volili mistři, řídící ze svého prostředka rovněž pokaždé na půl léta, jak volen býval rektor.

Přivtělením statků zemských, koupených ze sbírky duchovenstva r. 1352 k obecnému učení Pražskému, nebylo zdaleka ještě dokonáno, co zamýšlel císař Karel k dostatečnému nadání svého díla zalíbeného. Pokračoval teprv později měrou rozsáhlejší ve hmotném zvelebování jeho, aby tím pojištěna byla stále živá činnost v něm. K tomu sloužilo nejvíce zakládání kollejí, to jest sborů mistrů neb doktorů, kteří byli zavázáni čísti v té neb oné fakultě, požívající za to společně důchodů jistého nadání a bydla ve společném domě.

První ústav tohoto způsobu byla kolleje Karlova, založená r. 1366 listinou danou dne 30. července. Byla ustanovena pro dvanáct mistrů svobodných umění, z nichž dva měli býti zároveň mistry neb aspoň bakaláři theologie a přednáseti ve hlavních dvou předmětech této fakulty, totiž v bibli a dogmatice. Sídlem této kolleje byl z počátku dům někdy Lazara Žida za kostelem sv. Mikuláše na Starém městě, později však (od r. 1383) pěkný a velký dům někdy Jana Rotleva na Novém tržišti proti kostelu sv. Havla. Podobným způsobem zřízeny a nadány byly také pro ostatní fakulty kolleje zvláštní.

Studenti toho věku nebývali

vesměs mladíci, jako za nynějších časů, nýbrž namnoze již dospělejší lidé, kteří nicméně obyčejně déle zůstávali ve studiích, než jest nyní obyčej při vysokých školách. Větším dílem náleželi k stavu duchovnímu, majíce buď některé nižší svěcení, buď i svěcení na kněžství. Obyčejně již měli svá beneficia, od kterých za příčinou studií směli se vzdáliti i na více let. Spravující je zatím prostředkem nájemníků, byla-li spojena se správou duchovní. Tím způsobem nacházíme mezi studenty pražskými XIV. století znamenitý počet proboštů, děkanů, arcijáhnů a jiných prelátů, kanovníků a farářů, též mnichů rozličných řeholí, jak z domácího duchovenstva, tak z jiných zemí. Při tehdejších způsobu mnohá beneficia udělovali bez svěcení na kněžství; bylo ovšem mezi nimi také mnoho prelátů a kanovníků mladých, kteří ještě měli své paedagogy neb informátory, a tito obyčejně zároveň s nimi se oddávali vyšším studiím. Bývali to jmenovitě mladší synkové šlechtických rodin českých i také knížecích rodů z říše německé. Jest také příklad, že i zvolený biskup studoval práva v Praze, Jan, biskup poznaňský, z rodu knížat Opolských ve Slezsku, zapsaný roku 1382.

Vedle takových potomků vznešených rodů a osob z vyššího duchovenstva byl rovněž velký počet studujících synů stavu měšťanského, netoliko domácích, nýbrž i z cizích zemí zvláště synů bohatých kupců, kteří v Praze zároveň vedli obchodní záležitosti otců svých. Mnozí z nich, jak se zdá, zapsali se též jen na oko do učení, aby požívali svobod universitních. Největší býval vždy počet studujících fakulty artistské, poněvadž se svobodná umění pokládala obyčejně za přípravu k ostatním, a teprve potom vstupovalo se do druhých fakult. University právnícká zase vyznamenávala se nad jiné bohatstvím a vznešeným stavem svých příslušníků.

Množství studentstva bylo takové, že nemálo přispívalo k rozmnožení obyvatelstva pražského toho času a působilo značně na celou tvářnost hlavního města českého. Činil to nejen počet studentů samých, nýbrž i lidé, kteří z nich měli požitky a táhli se tedy za nimi do Prahy. Všecky živnosti městské braly z toho znamenité prospěchy a množila se tím zámožnost města, jakž byl neposlední účel císaře Karla samého při založení tohoto studia.

Prosíme, oznamte nám váš
změnu své adresy

Ondrus & Son

Zhotovujeme příkrývky (deky) i polštáře z přineseného perí;

hotové povlaky na deky ve všech velikostech.

Máme největší výběr záclon (draperií) do kuchyně, pokojů a ložnic;

soubory do kuchyně, pokojů, ložnic a koupelen;

sklad hotových prošivaných dek a polštářů

z husího prachového perí a dacronu.

Velký výběr bed-spreads a draperií těže barvy.

Navštivte nás!

Rádi poradíme a odborně obslužíme česky či anglicky.

Máme 52-letou zkušenost a stejně dlouhou dobu sloužíme svým krajanům jen kvalitním zbožím.

Těšíme se na vás!

Ondrus & Son

6533 WEST CERMAK RD., BERWYN ILL. 60402
GU 4-1700

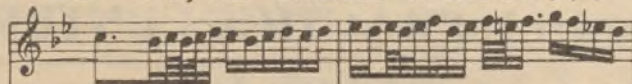
Hned naproti obchodu p. F. Pancnera

**ADMS ENTERPRICES
RESIDENTIAL COMMERCIAL CONTRACTOR**

GENERAL CARPENTRY WORK * CONCRETE
TUCK POINTING * KITCHEN * BATHROOMS
REC. ROOM * ROOFING * SIDING
CEILING FLOORS * WALLS TILE * PAINTING
PLASTERING * OAK FLOOR SANDING

JOHN BOSELA ☎ 620-8110 or PAGE 719-4040

**KRÁSNA ČESKA MUZIKA!!!!..
BEAUTIFUL CZECH TAPES!!!!**

Two beautiful Czech tapes entitled "Classics from Czechoslovakia" and "Czech Christmas and Religious Favorites". With great music and beautiful voices, the "Classics" has songs such as Cerny Cikan, Do Lesicka, U Studanky. Also available is the "Religious" tape with beautiful hymns recalling the lovely songs sung at Czech Masses such as Tisickrat Pozdravujeme, Poj'd Spasiteli, etc. Side Two has beautiful Christmas carols (koledy). Great gifts for birthdays, anniversaries, Mother's Day or Father's Day!! A total of 17 songs on each tape with lyrics included. Send \$8.50 plus \$1.50 postage and handling for each tape to East Bernard, Czech Singers, c/o Martha Viktorin, Rt. 2, Box 224, East Bernard, Texas 77435. Please specify which tape you want.

JAN PAVEL II. O SVÉ CESTĚ DO SOV. SVAZU

17. ledna navštívil Jan Pavel II. už 135. římskou farnost, svatého Vavřince „in Lucina“, jejíž kostel je postaven na zříceninách chrámu Junony a domu římské matrony Luciny, odtud jméno kostela, v němž se scházeli římská křesťanská ještě za dob pronásledování; dokazují to bohaté vykopávky, původu pohanského i prvokřesťanského - po mši sv. je sv. Otec navštívil v doprovodu italského ministra pro umělecké a kulturní památky a dalších odborníků; mj. zhlédl sluneční hodiny, postavené za císaře Augusta, které určovaly čas podle stínu obelisku, stojícího před dnešním italským parlamentem. Kostel stojí uprostřed starého Říma, tam kde byl střed života v 16.-18. století, s památnými paláci a místy; proto sv. Otec pozdravily také delegace řádu maltských rytířů, řádu sv. Mořice a Lazara, lybijský král Idris, žijící v Římě v exilu, a obchodníci z krámů kolem Španělského náměstí. V tomto kostele byl r. 1781 pochován náš krajan varhaník a skladatel Josef Mysliveček. „Il divin Boemo“, „Venatorini“, jak si sám poitalštil své jméno. Z hrobu zůstala jen těžko čitelná náhrobní deska.

Z kostela sv. Vavřince se hned odebral do nedalekého sídla Sdružení římských zahraničních novinářů, které letos slaví 75. výročí svého založení. V hlavním proslovu novinářům děkoval za jejich záslužnou práci v obraně pravdy; mají jí sloužit nezištně a nedovolit, aby pod vlivem ideologických nebo ekonomických zájmů se s pravdou manipulovalo. Tak budou opravdu sloužit člověku a jeho nezcižitelným právům. Potom se neváhal vystavit jejich všetečným otázkám. Nejvíce se jich týkalo situace v Palestině a jeho možné cesty do SSSR. „Kdo tuto cestu už připravuje, to jste vy, novináři,“ odpověděl žertovně. „Myslím, že tato vaše příprava, vaše články, váš morální nátlak svého druhu a nynější situace poukazují na otázku velmi významnou. Nelze to upřít. Jsem přesvědčen, jsem hluboce přesvědčen, že taková návštěva by měla svůj význam, a to z hlediska nejen náboženského, z toho v první řadě, ale i z hlediska mezinárodního soužití. Ale jsme pořád u přípravy. Avšak ta se musí dít v ovzduší pravdy. Musela by to být opravdová návštěva, jako odpověď na opravdové pozvání.“

A toto pozvání jsem dosud nedostal. Už jindy jsem se dotkl této otázky, tohoto problému, protože se tu skrývá velký problém. Řekl jsem tenkrát, že v Sovětském svazu žijí katolíci, a tito katolíci že oprávněně touží, aby je navštívil papež, jako navštěvuje jiné církve. Pak je tu 1000. výročí pokřtění Rusi, slavíme je letos, a to je velká událost v dějinách křesťanství, Církve v nejširším slova smyslu, Církve v dějinách pravoslavné církve. Už delší dobu usilujeme o duchovní a morální účast na této události a podáváme o tom důkaz. Jsme si vědomi, co znamená křesť jako svátost a co znamená křesť nějakého národa a co víc, více národů, protože je řada národů, které se hlásí k onomu křtu v Kyjevě jako k začátku i svého pokřtění. A pak v Sovětském svazu, v některých zemích, jako Litvě a Lotyšsku, existuje církevní hierarchie, ví se, že tam žijí katolíci, ale jinde tato hierarchie není, jako na Bílé Rusi nebo v Kazachstánu ve střední Asii. A konečně je tu západní Ukrajina - a to je ještě nejněžší problém: žijí tam katolíci nejen latinského, ale i východního obřadu - tato církev po staletí prokazovala vždy svou věrnost vůči Svatému stolci, vůči římským biskupům, vůči papežům; Jejich věrnost mě zavazuje, abych byl stejně věrný vůči nim; je to prakticky tajná církev, církev mimo zákon, neuznaná, ano po jistou dobu považovaná za neexistující. Vidět, že tu stojíme před otázkou nadmíru vážnou. Musím říci, že při rozhovorech s pravoslavnými církvemi jsme se už dotkli i této otázky...“

A co se týká Palestiny, Jeruzaléma a svatých míst?

„Odpověď“ je tu jasná, je v tradici Svatého stolce. Jeruzalém je Svaté město, má vztah k třem monoteistickým náboženstvím: židovskému, mohamedánskému a křesťanskému, a mít vztah znamená i do jisté míry jim patřit. Pak je tu dimenze lidská, lidských práv a práv národa. všechny národy mají mít stejná práva. Hluboce se mě dotýká tzv. holokaust, šoa - pokus vyvraždit židy, vždyť pocházím ze země, v níž se toto vyvražďování za druhé světové války brutálně vykonávalo; byli vyhlazováni jen pro svůj židovský původ, že patřili k židovskému národu. Proto hluboce cítíme, že tento národ má svá práva, ale jsou tu i práva jiných národů, myslím tu na palestinský národ. V Miami v USA jsem jasně řekl k zástupcům tamní židovské komunity, že Svatý stolec hájí právo židů mít svou vlast, ale že současně hájí právo palestinského, arabského národa mít také svou vlast. Je tu třeba hledat řešení, které musí hledat obě strany společně. Jistě nikdy však nelze připustit, aby se napadali lidé, když se modlí...“

Na slova Jana Pavla II. o možné cestě do SSSR jako by odpověděl několik dní nato mluvčí sovětského ministerstva zahraničí: v Moskvě si otázku o cestě papeže do SSSR ani nepoložili. Stejně tak, že se nepředvídá návštěva gen. tajemníka Gorbačova ve Vatikáně během jeho blízké cesty Itálií, ani neexistují důvody, proč by tato návštěva měla být zařazena do jeho kalendáře.

P.O.

Prosíme, oznamte nám váš
změnu své adresy

PRAGUE SAUSAGE & DELICATESSEN

- HOME MADE SAUSAGES
- FROZEN FOODS
- HICKORY SMOKED MEATS
- FRESH POULTRY
- ČERSTVÉ DOMÁCÍ UZENINY
- IMPORTOVANÉ LAHŮDKY

6312 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILLINOIS 60402

☎ (312) 795-0250 Rádi vás obslouží a na vaši návštěvu se těší
MARY & STANLEY DYNIA

Czechoslovak
Radio Broadcast

795-6172

SPECTRUM

WCEV 1450 AM

„Poslouchejte v celém „Chicagoland“
nový, pestrý čs. pořad „SPECTRUM“,
každé úterý v 8.05 P.M. - 8.30 P.M.
na vlně 1450 AM WCEV Radio
pod vedením Jarmily Smrčkové

Československá národní rada americká oznamuje svým členům, přátelům a celé naší krajanské veřejnosti,

že rozloučení s generálem Dr. M. Ferjenčíkem
se bude konat

V SOBOTU 16. DUBNA 1988 v 11 HOD. DOPOL.
v obřadní síni Českého národního hřbitova -
(5255 N. Pulaski Ave. Chicago).

Po obřadu budou urna s popelem tělesných pozůstatků
gen. dr. Ferjenčíka spolu s urnou jeho manželky
Milady Ferjenčíkové uloženy v Masarykově mausoleu
na Českém národním hřbitově.

Prosíme o hojnou účast.

ČSNRA

Our 103rd Year

SECOND FEDERAL SAVINGS

A FRIENDLY
SAVINGS
INSTITUTION
SERVING A GREAT
COMMUNITY

SAVING IS
CONVENIENT
HERE!

Every feature of our
association is designed
with safety, increased
earnings and conven-
ience for you in mind.

For your convenience:
— a Save-by-Mail plan,
— easy-to-serve-you
office facilities,
— fast service,
— free parking.
Come in.

Satisfying friendly service

Road 12 & Grand Ave.
FOX LAKE, ILL. 60020
☎ 587-6311

INSURED SAVINGS
— up to \$100,000.00 —
by Federal Savings and
Loan Insurance Corp.

CORNER
26TH & PULASKI
CHICAGO, ILLINOIS 60623
PHONE: 277-8500

7345 W. 25TH ST.
N. RIVERSIDE, IL. 60546
PHONE: 442-5700

MEALMAKERS

6714 W. Cermak Berwyn

“Only Mama Cooks Better”

Fully Cooked Meals

We Cater To Parties

- Dumplings
- Sausages
- Roast Duck
- Bakery Goods
- Roast Pork
- Jaternice
- Breaded Pork Tenderloin
- Beef With Speciality Gravies
- And Lots More Fine Foods

10% Off Any Purchase With This Coupon

Delivery Service 484-2711 Why Cook? Call Us

599-4372

ROZPOCTY ZDARMA

Independent Glass Service

VEŠKERÉ SKLENÁŘSKÉ PRÁCE

KOVOVÁ DVOJITÁ OKNA (STORM WINDOWS)
PLEXIGLASS — ZRCADLA

8014 SOUTH NATCHEZ AVENUE
BURBANK, ILLINOIS 60459

WILLIAM KRÁTKÝ

evropský vyučený sklenář u dědy a otce v Československu

Ve státě Oregon zemřel vlastenec

John Martin

Dne 13. března zemřel v Portlandu ve státě Oregon ve věku 86 let zaslužilý krajanský a sokolský pracovník Jan Martin, velký přítel čs. exulantů.

Narodil se 17. listopadu 1901 v Ostrovačicích u Brna, nedaleko místa, které se stalo románovým dějištěm Mrštíkova Pohádky máje. Roku 1922 vystudoval odbornou školu stavitelskou a po absolvování prezenční služby na Podkarpatské Rusi se rozhodl získat odborné znalosti ve Spojených státech, kde se pak trvale usadil. Pracoval v různých místech Ameriky, až se definitivně usadil v Portlandu ve státě Oregon, nedaleko Pacifického oceánu. V mladém věku byl činným v Sokole a v dalších krajanských spolcích. Za 2. světové války pomáhal organizovat peněžité sbírky ve prospěch zahraničního odboje. Nikdy nepřestal myslet na svou rodnou zemi. Po komunistickém puči v únoru 1948 organizoval pomoc pro naše uprchlíky, pro které opatřil záruční listiny, aby mohli emigrovat do USA. Byl jednatelem Sokola a funkcionářem odbočky Čs. národní rady americké. Podílel se na mnoha krajanských akcích, směřujících k společnému úsilí o obnovení svobody a demokracie v Československu. Jeho domov se stal střediskem veškeré krajanské činnosti ve státě Oregonu. Působil veřejně také v americkém prostředí a v roce 1960 se podílel na volební kampani ke zvolení Richarda Nixona prezidentem Spojených států. Byl pak v bližším osobním styku s Bílým domem a nikdy neopomenul prezidenta Nixona informovat o situaci porobeného čs. lidu. Od prezidenta Nixona se mu dostalo ocenění.

V jeho obětavé a záslužné činnosti mu byla nesmírně nápomocná jeho choť Marjánka, jugoslávská Češka z Daruvaru, která v posledních letech jeho života mu byla nesmírnou oporou. V osobě Jana Martina odešel krajan - vlastenec, který se svými zásluhami trvale zapsal do historie naší krajanské Ameriky.

Jožka Pejskar

**KNIHY ČESKÉ, ANGLICKÉ,
gramodesky, a magnetofonové
kazety zasílá:**

Miroslav Konvička

12726 Archwood ST

North Hollywood, CA 91606

Napište si o katalogy

NINA SVOBODOVÁ

*Dim' u
oka*

(Pokračování z min. čísla)

Císařský patent o volném obchodě s dřívím zrušil i staré poříční právo podskalské. Výsadní dům radní byl prodán, písař z Poříčního práva se odstěhoval na Vyšehrad do služeb tamější obce, obě sestry, malířka na porcelánu, útlá přibledlá Eliška, i pružná, pohyblivá kadeřnice Anna, prodlužovaly svůj den od tmy do tmy, jen aby přivydělávaly o nějaký haléř víc, protože Vyšehrad bylo místo mnohem chudší než Podskalí, kde se pantatinkové přece jen dali tu a tam „vidět“ nějakým stříbrňákem a kde panímaminky posílaly k svátkům výslužky, z nichž bývala písařova rodina živa nejen o těch kterých svátcích, ale ještě i hezkých pár všedních dnů.

Syn písaře Gregora, Michael, jen zatínal zuby a vrhal se do studia s pilí přímo horečnou. Vždyť už mu zbýval jen jeden, jediný rok studia s poslední státní zkouškou, a pak . . . Jen odbude závěrečnou zkoušku a hned si požádá někde k úřadu. Doktorát složí pak za půl roku či za rok již jako úředník pražského magistrátu nebo zemského gubernia, lhostejno, kam se dostane, hlavní věc je, že tak výborný student má oprávněnou naději, že se rychle a slušně uchytí, a až dojde k promoci, pak - -

Ach ano, pak už se bude smět ucházet o svou milou před celou veřejností, protože doktora obojího práva pantatinek Hudec rozhodně neodmítne, a dá-li Pán Bůh, uvidí Karlov svatbu, jaké neviděl od doby, kdy si Jan Skála bral Lenku Danešovou od „Božího oka“.

Tak si to myslel právník Michael. Myslel to z upřímného srdce a rozdyčten se rval o svůj cíl. A přece mělo být jinak. Podivně, studeně, nečekaně jinak.

Všechna opatrnost, s níž Růžena vpravdě diplomaticky tajila své schůzky s Michaelem, nebyla nic platná. Stačily k tomu nějaké vševídnoucí oči a jakýsi nic na pokoji nenechávající jazyk (nebylo nejmenší pochyby o tom, že obojí patřilo osobě rodu ženského). A ty oči a ten jazyk měly hlavní zásluhu, že panímáma Hudcová teď přímo probodává dceřinu tvář zraky až palčivě pátravými, že se jí náhle obě švagrové, Verunka, žena bratra Josefa, i Marie, provdaná za bratrance Hynka, který má zahradu na Slupech za klášterem Servitů, začaly doslova věšet na paty. A koruna všeho - pantáta hovořívá až podezřele často o synu svého dávného kamaráda z mladých let, nějakém Rudolfo Fesslovi, který se právě vrátil za zkušené a zařizuje si někde na Novém městě pražském sklenářský obchod.

Růžena ví velice dobře, odkud najednou ty pozornosti, ale Růžena je zároveň opatrná. Krasavice safírových očí a studeně zlatých vlasů ví své a řídí se podle toho. I ona chce protáhnout rodinné rozhodnutí až do Michaelovy promoce a pak to rozhodnutí pomocí této dosud neznámé, ale pro budoucnost velice závažné veličiny upravit podle svých vlastních plánů. I ona předobře ví, jaký význam má Michaelovo zoufalé zapřažení do práce a jakou nenahraditelnou cenu má ten jeden, jediný rok. Proto nejen zdvojnásobila, ale přímo zdesateronásobila svou obezřetnost, omezujíc schůzky s Michaelem na nejmenší míru a podřizujíc tak celou přítomnost zájmu budoucnosti.

A zde se náhle vztyčila moc, s níž Růžena nepočítala. A tou mocí byl sám Michael Gregor. Student, který běhal z přednášek do hodin a z hodin do advokátní kanceláře a který si ze svého času doslova trhal chvilíčky volna, aby je přinesl pln radosti milé dívce, nechtěl chápat její opatrnost. Růžena se mu zdála příliš chladná, příliš závislá na tom, co on s výsměšnou trpkostí nazýval „hudcovská tradice“. Cítil se roztrpčen, zklamán, pokořen. Nejprve se objevily jen lehké, sotva postřehnutelné stíny, něco jako šeršení tesknosti, ty stíny se množily a rostly tak, že zanedlouho stála mezi Michaelem a Růženou postupně hrozivá hradba neporozumění a roztrpčenosti. Přicházely výčitky, zprvu jen nesmělé tukaní na Růženin chlad, pak drobné předhůzky, vyznívajíc většinou v položertovném tvrzení, že se elegantní a zámožná měšťanská dcera stydí za

ošumělý fráček a za staré střevíce chudého studenta, a pak již nebylo daleko k přímým výčtkám a obviněním z vypočítavého sobectví a z neupřímnosti.

Růženiny oči na okamžik zmizely ve stínu víček. Krátká vteřina slunečního západu ozářila svým rudým zlatem nejen tvrdě semknuté rty, ale i unavené, bolestně přivížené oči. Ta chvíle páčila a bolela, jako by člověk tiskl hrdlo a srdce svérákem i žhavým i krutě mrazivým, ale ta chvíle zároveň trvala jen mizivě krátký záblesk.

Růžena Hudcová je hrdá. Nemladicky, nežensky hrdá. Tato povaha je podobná skleněnému vrchu z dětských pohádek. Je právě tak prudce oslnivá a nedosažitelná. A proto, ať si Michael vzdoruje, ať se vyhýbá Slupům i Karlovu, ať nosí ve svých šedomodrých očích hořký svit vzpurného zklamání, Růžena Hudcová se nepřiblíží. Ani krok se nepřiblíží k cestě, kde by se snad mohla setkat s jeho kroky.

Loni . . . Panebože, je to vůbec možné, že bylo loni takové kouzelné, nade vše krásné jaro; že tytéž větve, které se dnes v ponuré tesknosti tyčí nad šedou, křivolacou zubatou zdí, se kdysi chvěly v jarním větru, stršajíce na zemi listky, plné pelu a vůně, a že zde pod tou jívou planuly jí vstříc Michaelovy horoucí oči? Je možné, že to vše opravdu bylo, kvetlo, když to teď zmizelo, rozplynulo se jako dým? Že to vše pohltila zlá prázdnota podobná podivnému prostoru bez vzduchu a světla? A v té prázdnotě, jež se rozšiřuje kolem srdce i kolem hlavy, kolem těla a kolem duše, jako by se nenávratně propadlo nejen to slavné, kouzelné jaro loňského roku, nejen všechny sny a plány, jež se rodily v těch líbezně rozkvetlých hodinách, ale jako by do té bezbarvé a beztvaré prázdnoty se propadal i sám Michael Gregor.

Od Vyšehradu zavane proud větru. Prudký, dosud zcela studený vítr prvních dnů březnových. Takový, jaký vane nad městem v hodinách, kdy růže západu dohasínají v krvi a v plamenech, a kdy obzor se halí v příkrov nejšmutnější barvy světa - popelavě šedí . . .

Růžena vztáhla ruku, aby si připevnila klobouk, jehož stuhy se poněkud uvolnily. Vítr zavál studeně a útočně nad její hlavou i nad jejíma štíhlými, pevnými rukama, a jeho van byl jako pozdrav budoucnosti, která ji očekává na prahu rodného domu.

Přísně obezřetné pohledy matčiny, nežádoucí a nevídaná pozornost Veručina, pantátovy rozšafné hovory a na pozadí všeho mužská postava s nejasnou, těžko upamatovatelnou tvářičkou, kupecky úslužných pohybů a kupecky prázdne zdvořilosti.

Ta postava se jmenuje Rudolf Fessl a ona, Růžena, má k ní asi takový vztah, jako měla sestřenice Tereza k Filipu Langweilerovi v té době, než Langweiler odjel na zkušenou do světa, odkud k Terezině upřímné radosti právě nespáchá s návratem, ačkoli, pokud Růžena ví, přináší poštovní posel k „Božímu oku“ tu častěji, tu řídkěji, ale vcelku přece jen několikrát do roka dopis, jehož adresa, psaná německy písmem samá kudrlinka a ozdůbka, svědčí Tereze Danešové. Tehdy, když spolu chodily, Tereza a Růžena, Podskalím okolo kostelíku Nejsvětější Trojice, se o Langweilerovi dosti hovořilo, a třebaže Tereza dosud nevyslovila k té záležitosti poslední slovo, přece má Růžena dojem, že se ten sňatek sotva kdy uskuteční. A tak může žít Tereza celkem nerušeně v klidném vědomí, že ji pantáta Daneš do ničeho nebude nutit. A kdyby i paní Kateřina začala trochu víc přemlouvat, Tereza bude mít v otci vždy pevnou oporu, nehledě k tomu, že i Jan Skála bude jí věrným pomocníkem, protože i jemu záleží na tom, aby dům „U Božího oka“ nebyl ještě dlouho zbaven takové skvělé, vynikající pracovnice.

U ní, u Růženy je tomu jinak. Otec Hudec není pantatinek Daneš. Ve věcech, o nichž se lidé od „Božího oka“ vzájemně dohovořují a jeden druhému ustupují (ovšem s výjimkou paní Kateřiny, ale ani ta, celkem vzato, není tak zlá), u Hudců se vyžaduje bezpodmínečná poslušnost. Bez výhrady, ba dokonce bez dotazu. A tak tedy Fessl . . .

Růženiny oči míří vzhůru nad roubení šedé, křivolacé zdi. Místo Gregora Fessl! Místo rozjásaného mládí klidné kupecké počítání, místo slavného zážitku v promoční síni staroslavného vysokého učení pult ve sklenářském obchodě a místo rozdyčtělých polibků střízlivá důstojnost měšťanských manželů. Budoucnost je šerá a neradostná jako cesta nepřijemně vlhkým

podzimním podvečerem. Jako budoucnost těch, kdo se minuli s jedinou a pravou láskou svého života.

S jedinou? Modré oči zírají dolů na město, jehož rudé záření zvolna chladne a tuhne do modravé šedi. Byl Michael Gregor vůbec tím, čemu se říká „jediný a pravý“? Byl láskou na celý život? Láskou, pro niž obětuje všechny dny i svátky, jitra i večery, radosti i bolesti, srdce, hlavu i život? Ten hoch z Poříčnického práva byl sice první, kdo líbal krásné, pyšně krojené rty Růženy Hudcové, ale „jediný a pravý“?

Růžena je z rodu bytostí vášnivě chladných, bytostí, jejichž plamen se rozhořívá z ohniska nesdělených tajemství. Je z rodu oněch osamělých pochybovačů, kteří na míle vzdálení smírné harmonie Tereze Danešových, drží svou hrdost před sebou jako berlu, posázenou suchým a tvrdým třpytem drahokamů.

Ten pravý! Ne, Růžena Hudcová nemyslí na svatební závoj ani na hospodaření v domově mužově. V jejích myšlenkách se nikdy neobjevovaly zlatavě plavé nebo rozkošně temné hlavíčky dětí. Právě tak jako sestřenice Tereza ani ona neměla nikdy přítelkyni, jimž by svěřovala zážitky svého kouzelného jara. Neboť Růžena líbala jen pro polibky a opouštěla jen pro zraněnou, ale nikdy ničím přemoženou hrdost.

Tedy ten pravý? Krásná, plavá hlava s čelem lehce stíněným stříškou drahého „panského“ klobouku, se hrdě vznesla na pevné, bělostné šiji. Malá noha, obutá v temně hnědém sametovém střevíci, vykročila vpřed. Vykročila bystře a tvrdě.

Ten pravý? Kdo a kdy bude ten pravý? Přijde vůbec někdy někdo, kdo bude smět nést jméno toho pravého? Ramena, skrytá v kožíšku, vroubeném bobří kožesinou, se vzdorně napřimila. Neboť na otázku, jež byla právě vyřčena, nebylo odpovědi. Dosud nebylo, Růženo Hudcová.

(Pokračování příště)

POLISH AMERICAN CONGRESS SUPPORTS INF - URGES STRESS ON POLITICAL SOLUTION Peace and Universal Freedom are Indivisible

In a statement submitted to members of the U.S. Senate Foreign Affairs Committee, the Polish American Congress, the leading political representative of the Polish American community, expressed its support for the Intermediate Nuclear Force (INF) agreement, „as a harbinger of a future free of the threat of global annihilation.“ However, „a disarmament will not in itself assure peace,“ the PAC statement said. „It is the resolution of the political confrontation between the totalitarian East and the democratic West which constitutes the critical issue which will determine whether future generations will enjoy lasting and secure peace and freedom.“

Thus, „continuing gross violations of human rights by the Soviet government, and its policy of expansionism and domination of other nations should be placed on the agenda of any further negotiations with the Soviets,“ the PAC urged. Specific demands should include

„removal of Soviet military, political and economic domination over the countries of Eastern Europe“ and „restoration of full respect for human and culture rights of national minorities within the Soviet Union... and especially of the 2 1/2 million Poles and Soviet Jews, including their right to emigrate.“

Further, the United States should insist on „ironclad safeguards“ to assure that following withdrawal of Soviet troops from Afghanistan, the Soviets do not retain covert control of the country „under the guise of peaceful disengagement.“

„We must not be deluded by the Gorbachov reforms,“ the PAC statement concluded, „and not lower our guard, but use the opportunity to wrest from the Soviets real concessions, which will lead to a world safer for democracy.“ Contact person: Aloysius A. Mazewski (312) 286 - 0500

BARRINGTON OWNER RELOCATING

For sale 3/4 acre in Barrington Willage with 3 BD house, 1 1/2 BA, L-shape DR hardwood floors, FR with FPL and BAR; Two car garage. \$163,900 only. - Call Libby ☎ (312) 381 - 0500 R. Starch & Co.

CARPATHO-RUSYN RESEARCH CENTER, INC.

355 Delano Place, Fairview, New Jersey 07022

SCHOLARLY CONFERENCE ON THE CHURCH

Fairview, New Jersey. In conjunction with the annual meeting of the Carpatho-Rusyn Research center, to be held this year in Cleveland, a scholarly conference on Eastern-rite Catholics during the 1930s will be held on May 1 at John Carroll University. The focus will be on the background and evolution of the American Carpatho-Russian Orthodox Greek Catholic Diocese, which this year is celebrating its fiftieth anniversary.

The conference is sponsored by the non-sectarian Carpatho-Rusyn Research Center and will feature three speakers: the Reverend Laurence Barriger, the Reverend Brian Keleher, and Professor Richard Renoff. The discussant will be Msgr. John Yurcisin of the Carpatho-Russian Church; the chairman, Reverend Michael J. Lavelle, S.J., vice-president of John Carroll University.

The program will be held on Sunday, May 1, 1988, from 3:00-6:00 p.m., at John Carroll University, the Recplex Building - Jardine Room. Access to John Carroll University in University Heights, Ohio (a suburb of Cleveland) and to the Recplex Building is off of Warrensville Center Road. The public is cordially invited.

THE GLORY OF EASTER IN A STUNNING NEW BOOK

Vienna, Austria - One of Austria's distinguished publishers - the two centuries old Wilhelm Braumüller Universitäts Verlag - has just published its third title dealing with Carpatho-Rusyns.

This time the subject is traditional folk culture associated with Easter, the most important holiday in the Christian calendar. The book is **Rusyn Easter Eggs from Eastern Slovakia** by Pavlo Markovyč, an artist and professor from Prešov.

Czechoslovakia. This volume not only describes the artistic aspects and techniques of painting Easter eggs (pysanky) among the Carpatho-Rusyns of eastern Slovakia, it is also the first study in English to provide a serious discussion of the origins and the meanings of the symbols and colors used in **pysanky** designs.

Fifty-five pages of stunning full color photographs were prepared specially for this edition. There are also numerous black-and-white line drawings to help illustrate the text and a chart of symbols.

Rusyn Easter Eggs from Eastern Slovakia will be of equal interest to the specialist in folklore, to the practitioner of Easter-egg painting, and to the general reader interested in discovering the exquisite beauty of a form of Slavic folk culture that is still being practiced among Carpatho-Rusyns in the European homeland and among their descendants in the United States.

The 144-page **Rusyn Easter Eggs from Eastern Slovakia** is handsomely bound in hardcover and is available in the United States and Canada for \$25.00 (US) from the Carpatho-Rusyn Research Center, 355 Delano Place, Fairview, New Jersey 07022.

SPEND A DAY WITH YOUR LEGISLATORS AT DAD'S SOUTHWEST REGIONAL CENTER

The Department on Aging and Disability (DAD) invites Chicagoans age 60 and over and persons with disabilities to spend a „Day with Your Legislators“ on Monday, April 18, 1988, from 9:00 A.M. to 11:00 A.M. at its Southwest Regional Center, 6117 S. Kedzie Avenue.

City and state legislators will be present to acquaint Chicagoans with upcoming legislation on such significant issues as long-term care, mental health, social security, Medicare, Medicaid and other topics of interest. An informed person is a vital citizen. Come to this meeting, ask questions of the persons who pass the laws.

A Continental breakfast will be served.

For more information, please call Jean Howard, 744 - 5785, or TDD 744 - 0318, Telecommunication Device for the Deaf.

DAD is the City of Chicago agency serving the elderly and persons with disabilities.

Cleveland, Ohio, News
ČESKÁ SÍŇ KARLÍN
5304 Fleet Ave.

POLKA MASS
Saturday, April 30, 1988

DINNER - DANCE
Joe Beno Music

15th Anniversary in New Hall
Mass 5:00 P.M. Our Lady of Lourdes
DUCK (Pork if Ordered Ahead) from 6:00 P.M.
Donation \$9.00

ANNOUNCE
New Evening
Prices!

5734 W. Cermak Rd., Cicero

SENIOR CITIZENS SPECIALS
Homemade LUNCHES
\$4.20 TILL 4:30 P.M.
Sundays
10% OFF TOTAL BILL

MONDAY THRU THURSDAY DINNER AT LUNCH PRICES!

- Juicy Pork • Crispy Duck
- Tender Breaded Pork
- Golden Chicken • Beef
- Dishes • American Favorites
- Seafood

For Daily Specials and Reservations
652-0795

Complete With Dessert and All The Trimmings For Approximately

\$4.50

PŘEKLÁDÁM

z češtiny a slovenštiny legální osobní a školní doklady, které mohou zároveň notářsky ověřit a potvrdit.

Pišťe na adresu:

I. O. KOVÁŘ
P. O. Box 176

Riverside, IL. 60546

nebo volejte:

☎ (312) - 442 - 7115

VOICE OF THE NATION

Kevin Hannan:

ORIGINS OF MORAVIAN PAN-SLAVISM

The Slavs along with the Latins and Germans form the three great families of language and culture in Europe. The Slavs are the youngest of these, having coalesced into national divisions in more recent times than the Latin and German nations. The migration and settlement of the modern Slavic nations did not cease until the sixth and seventh centuries A.D. As recently as the tenth century the ancestors of modern Czechs, Poles, Russians and Yugoslavs spoke a common language. Through their languages and culture the modern Slavic nations remain much closer to one another than the other European families of nations.

The ancient Slavs inhabited lands which form the western territories of the modern Soviet Union. They were divided into numerous tribes, which included the Poljane, Severjane, Drevljane and others. As a group they were known to each other as Slověně - Slavs. The origin of this name comes from „slovo“, which means „the word.“ The ancient Slavs identified nationality with language. A Slav was someone who understood the Slavic word, the Slavic speech. Modern Slavs are divided into three groups. Western Slavs include Czechs, Slovaks, Poles and Lusatian Serbs (Wends). Slovenes, Serbians, Croatians and Bulgarians form the Southern Slavic group. Eastern Slavs include Russians, Ukrainians and White Russians.

Political and religious differences significantly shaped the development of national consciousness among Slavs. The newly Christianized Slavs were united by a common faith for a period that lasted less than two centuries after the arrival of Sts. Cyril and Methodius in Great Moravia in the 9th century. Of all the Christian nations of Europe, it was the Slavs who were most affected by the split between the Catholic West and Orthodox East in the 11th century. The Slavs were destined to become divided into Catholics, Orthodox and Protestants. Religion played an important role in the formation of national culture and in some areas religious identity developed as the overriding national identity.

Only at isolated periods in

their history were the Slavs able to form strong political states capable of withstanding foreign invasion. For centuries Slavs were ruled by Germans, Hungarians and Turks. A sense of Slavic solidarity survived among Slavs in part because throughout periods of their history they were ruled by foreigners. Although Czechs, Poles and Russians built strong national states, Slavs often did not show a great talent for political organization and they frequently found themselves under foreign domination. Even today, despite a close but complicated kinship which confuses non-Slavs, Slavs have not been successful in their attempts at cooperation. As nations Slavs often have preferred to dwell upon various centuries-old grievances and differences that have arisen among them.

Questions of national identity among Slavs are complicated and highly subjective. For many Slavs feelings of national and regional identity are interconnected. Thus while we are accustomed to divide the Slavs into groups based upon modern political divisions, it is important to realize that some Slavs view their identity in a way that has little to do with modern political boundaries. Ties of language and culture can reach across political borders. While the Czechs, Poles and Russians created strong national states centered around the heart of their respective ethnic territories, other Slavs inhabited border regions between these states. The national allegiance of Slavs inhabiting border regions changed throughout history. In many border areas the Slavic populations speak various dialects which are not recognized as languages. These Slavs may understand several different Slavic languages and they may profess national and regional identities which do not correspond to any of the officially recognized Slavic nationalities. It may be less confusing for non-Slavs to describe the language and culture of Slavs inhabiting border areas simply as „Slavic“.

Slavs today profess various concepts of regional identity which correspond to the region, political district or ethnographic area which they inhabit. Often in the past these regional identities substituted for national identities. Until modern times

some Slavs identified themselves both as Slavs and as inhabitants of a certain region or district rather than by terms which correspond to modern national or political divisions. This was especially true in those areas without strongly developed national traditions. These Slavs expressed their identity in terms which described a broad Slavic and more narrowly defined regional language and culture. Perceptions of Slavic, national and regional identities have continued to evolve through modern times.

Some of the divisions between Slavic nations and regions are more historical or political than they are based upon language or ethnography. The differences between the various national and regional divisions have frequently been disputed. Czechs have considered the Slovak people and language Czech, just as Russians claim Ukrainians and White Russians as Russians. In Yugoslavia few people identify themselves as Yugoslavs, a term which many regard as artificial. Most prefer the national designations of Serb, Croat, Slovene, etc., which non-Slavs may view as regional rather than national designations. In Moravia there exist distinct subregions which differ in dialect, folk costume and other aspects of folk culture. Inhabitants of these subregions can identify themselves in various ways which express regional, national-political or a general Slavic identity.

Despite distinctions which are made between Slavs, certain affinities of language and culture overlap among all of them. Travelling from eastern Poland or eastern Slovakia into Ukraine the transition of language and culture from Western Slavic to Eastern Slavic is barely perceptible. Unlike in Western Europe, here distinctions of nationality are difficult to define. From Bohemia to Ukraine over a relatively short geographical distance the language flows gradually from Western Slavic to Eastern Slavic: from the Czech of Bohemia and western Moravia, to the dialects of eastern Moravia, to Slovak, to eastern Slovak dialects, to Rusyn dialect, to Ukrainian. In tracing this transition it becomes obvious that the divisions between the Slavic languages and dialects can seem somewhat arbitrary.

For modern Slavs language

and culture offer proof of their ancient historical ties. A kinship survives today between the Western Slavic Slovaks and the Southern Slavic Slovenes of Yugoslavia, Slovaks and Slovenes, as the similarity of their names hints, formed one nation until the tenth century, when they were physically separated from one another by the invasion and settlement of Magyars. The ancestors of the Serbs of modern Yugoslavia migrated from parts of Ukraine in the 6th and 7th centuries A.D. Modern Serbs share certain ties of language and culture with Ukrainians, as well as a vague kinship to the Lusatian Sorbs (Wends) of East Germany. Much of the folk culture preserved by modern Western, Eastern and Southern Slavs is similar. This dates from pre-Christian and relatively recent Christian times when Slavs were not separated into national divisions as we know them today. The culture and languages of the modern Slavs are somewhat like a spectrum of colors that gradually blend into one another or like an intricately woven ornamental carpet. Like the pattern in the carpet, the story of the Slavs forms a complete design only when viewed as a whole. To view the Slavs strictly in terms of modern political divisions, separating them into groups of separate Czechs, Russians, etc., is to ignore the greatest part of their history and early cultural development.

Until the Slavic nations succeeded in laying the foundation for modern national development, it was as Slavs that each identified itself. The strength of the common Slavic identity is illustrated in the creation of the states of Czechoslovakia and Yugoslavia after World War one. Neither nation had existed previously as a unified political state and both nations were founded upon the basis of the similar Slavic heritage of the different neighboring populations. Czechs and Slovaks had been separated politically from one another for more than a millennium. Yugoslavia, which translates literally as „Southern Slavdom“, was created from Slavic nations with vastly different historical, cultural and religious traditions. Both Czechoslovakia and Yugoslavia contained different national groups whose languages and cultures, though related, were distinct from one

another. The survival of the common Slavic heritage and identity facilitated the union of the smaller national groups of Czechoslovakia and Yugoslavia within the larger political states.

Although modern Slavs can be divided by language and culture into various national and regional divisions, most retain some type of identity as Slavs. This broad and widely encompassing Slavic identity is a vast pool of concepts which have arisen over the course of historical, political, cultural and religious development. Many Slavs today can identify themselves by more than one concept of national identity. While non-Slavs divide them into divisions based upon political borders, many Slavs still share some type of common identity with other Slavs who are not included within their own political divisions.

The concept of common Slavic identity was especially widespread in Moravia. Until the early 20th century much of the population of Moravia identified itself and its language as Slavic. As a student Tomáš G. Masaryk registered his nationality as Slavic, Moravians had retained this identity from the Great Moravian period of the 9th century. Although Moravia was subsequently attached to the Czech state and later became part of the Habsburg Empire, Moravians continued to define their national identity as Slavic. Living near Germans and later ruled by them, Moravians, were sensitive to the differences which distinguished Slav and German. Another factor which influenced the survival of the concept of common Slavic identity was the Moravian historical perspective. For Moravians the Great Moravian state represented not only the most glorious episode of national development but also figured significantly in the historical and cultural development of all other Slavic nations. Moravians never forgot that Great Moravia had brought forth a powerful political, cultural and religious union of the ancestors of different modern Slavic nations. While each of the Slavic nations was to develop its own definition of Slavic identity, for Moravians the idea was associated with the era of Slavic peace and prosperity in Great Moravia. Moravians preserved the concept of common Slavic identity through modern times.